

DR. MARCZINGÓS ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Marczingós László
ügyvéd

Dr. Orbán Viktor

*Magyarország
miniszterelnöke*

Dr. Varga Zs. András

Kúria elnöke

Dr. Nagy Gábor Bálint

Legfőbb Ügyész

r é s z é r e

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Mint mondotta volt, Ön szíven viseli a deviza hiteles fogyasztók sorsát és parlamenti felszólalásiban is hangot adott annak, hogy a bíróságok feladata lenne azon magas szintű jogvédelem biztosítása, mely az EU alapszerződéseiből fakad – és egyébként vastagon benne van Alaptörvényünkben is.

A Kúria azonban egyenes szándékkal tanúsít olyan magatartást, mely az uniós jog durva megsértését célozza, egyben a releváns EUB ítéletek hatályát korlátozza.

Ön ismeri a tevékenységemet, hiszen több ízben szó volt arról, hogy szót kaphatok az Országgyűlés bizottságaiban, illetve alkotmánybírói jelölésem okán el is mondhattam állásponatomat. Ezen túl személyesen voltam jelen a Parlamentben, amikor Z. Kárpát Dániel képviselő úr kérdésére válaszolt.

Erre alapozva kell tényként tudomásul vennem azt, hogy megszülettek a DH törvények, melyek deviza alapú szerződésekre gyakorolt hatása erősen megkérdőjelezett és megítélt.

Tudomásul vettem, hogy az Ön kinyilvánított álláspontja az, hogy az Európai Unió Bíróságának ítéleteit nem kell tudomásul venni és a jogállam csak egy olyan politikai fogalom, mely nem számottevő. Azt is tudomásul veszem, hogy az EU intézményeinek döntései kapcsán arról szólt, a jogállamiság összeomlott az Európai Unióban. Ha azonban most omlott össze, akkor eddig jogállami működésről kell beszélnünk, és az EU tagjaként Magyarország is köteles eszerint eljárni minden ügyben. Ha Ön úgy dönt, hogy Magyarország kilép az Európai Unióból, akkor új helyzet áll elő, de itt még talán nem tartunk. A kínai és német, etc. befektetőket igencsak meglepné, ha pénteken Ön bejelentené a HUXIT-ot...

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.

Telefon/fax: 06(30)500-4662

E-mail: office@drmarczingos.hu

www.drmarczingos.hu

Ügyvédi praxisomban több EUB előtti ügy is tartozik: C-932/19, C-705/21, C-630/23 és folyamatban van még a C-761/24. Mivel jogi érveléseimet az EUB megítélte, elmondható, hogy nem a magyar állam jogi okfejtése, levezetése illeszkedett az EU alapszerződéseire, jogforrásaira, az EUB joggyakorlatára, hanem az enyém. Ez természetesen nem külön érdem, hanem egy olyan körülmény, melyet illő tiszteletben tartani.

Másfelől úgy néz ki, hogy az EUB a kúriai ítélkezési gyakorlatot – érveléssel megegyező módon – súlyosan irányelvet sértőnek minősítette, és kötelezte a magyar bíróságokat a gyakorlat megváltoztatására.

Nézzük meg részletesen, milyen közjogi kötelezettségei vannak a Kúriának és az alsóbb szintű bíróságoknak, és e kötelezettségeket milyen módon szegik meg egyenes szándékkal, célzatosan, a jogellenessége teljes, átfogó tudatában:

A. A Kúria 10/2025 JEH határozata

Az EUMSZ 267. cikke alapján egyetlen tagállam egyetlen bíróságát sem illeti meg hatáskör arra nézve, hogy akár az uniós jogot értelmezze, vagy egy adott EUB ítéletet magyarázzon, átértelmezzen.

A Kúria jogegységi határozatát a Kúria azon tanácsa kezdeményezte, mely előtt folyamatban volt a C-630/23 alapügye, azaz a Gfv.VI.30.133/2025. sz. alatti eljárás.

A Kúria 2025. június 4-én kelt, 7. sorszám alatti végzésével kezdeményezte a jogegységi eljárást, mivel az alapügyben el kívánt térni a Kúria BHT-ban közzétett határozatától. Ezen túl – ugyanazon tanács – Pfv.VI.20.548/2025/6. sz. alatti végzésével is kezdeményezett ilyen kúriai eljárást.

[1] A Kúria Polgári Kollégiumának P.VI. ítélkező tanácsa (a továbbiakban: indítványozó tanács) bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 32. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő az előtte folyamatban lévő Pfv.20.548/2025. számú (a továbbiakban: indítvány1) és Gfv.30.133/2025. számú ügyben (a továbbiakban: indítvány2) az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) C-630/23. számú ítéletének az értelmezésével kapcsolatban.

A Kúria egyszerűen semmibe vette az EUB C-630/23 ítélet (és az ott feltüntetett ítélkezési gyakorlat) azon megállapításait, melyből az indexálási mechanizmus alkalmazásának tisztességtelenségéből eredő semmisség megítélése (Perenicova-ítélet szerinti eljárás) és a szerződések végső soron teljes érvénytelensége következik.

Ahogy azt fentebb bemutattam, a Kúria csak és kizárólag az un. átláthatósági elv (árfolyamkockázati tájékoztatás hiánya) sérelme miatti semmisségre koncentrált, így egyenes szándékkal korlátozza az EUB ítélet közvetlen anyagi jogi hatályát.

A Kúria a 2.a. felvetésnél szűkíti az alkalmazási kört, holott a DH1 tv. 3.§ (1) bekezdésében foglalt megdönthetetlen törvényi vélelem és a 4.§ (1) bekezdésében foglalt megdönthető, de meg nem döntött törvényi vélelem folytán az összes DH törvény hatálya alá tartozó szerződés semmis:

1. § (1) E törvény hatálya a 2004. május 1. napja és az e törvény hatálybalépésének napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződésre terjed ki. E törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a [3. § \(1\) bekezdése](#) vagy a [4. § \(1\) bekezdése](#) szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel vált.

Márpedig, ha a törvényi vélelmek miatt a fenti szerződések semmisek, akkor azok nem lehetnek még semmisebbek az árfolyamkockázati tájékoztatás hiányossága miatt. Másfelől az EUB C-630/23 ítélet alapján a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt behelyettesítés az uniós jogot sérti a védelem szintjére gyakorolt negatív hatás miatt.

Azt azonban ki kell emelni, hogy az előzetes döntéshozatali indítvány 4. oldalán mégis foglalkozik az alábbi kérdéskörökkel:

- a) érvényessé nyilvánítás, mint lehetséges jogkövetkezmény
- b) kölcsönszerződés esetén nem lehetséges az eredeti állapot helyreállítása
- c) a DH2 tv. kizárja az eredeti állapot helyreállítását

Ezzel eljut a Kúria – szándéka ellenére is – oda, hogy a törvényi vélelmek miatti semmisség esetén nem lehetséges a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdés szerinti orvoslás.

[23] Részösszegzésként elmondható, hogy a Bíróság ítélete nem hagy kétséget afelől, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek jogkövetkezményeit a tagállami jogoknak kell szabályozni. A C-630/23. számú ítélet megállapításai szerint a tagállami bíróságnak olyan a tagállami jog szerinti jogkövetkezményt kell alkalmaznia, amely lehetővé teszi **azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó a tisztességtelen feltétel hiányában lenne:** a fogyasztó számára biztosítani kell az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli, a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot. Mindebből két következtetés biztosan levonható: egyrészt sui generis uniós jogkövetkezmény nincs, másrészt a Bíróság döntése alapján **a döntéssel érintett körben nem alkalmazható jogkövetkezményként a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása, tekintve, hogy ezeket a Bíróság olyan megoldásnak tekinti, amely a szerződés módosítását eredményezi.** Mindemellett a magyar DH törvényekre és joggyakorlatra figyelemmel azt is rögzíteni kell, hogy a Kúria gyakorlata szerint kölcsön-, illetve pénzügyi lízingszerződések esetén nincs helye az eredeti állapot helyreállításának, ezt egyébként a DH2 törvény fentebb elemzett rendelkezései is kizárják. Hozzá kell még tenni azt is, hogy a magyar jog az érvénytelenség jogkövetkezményei körében nem alkalmazza a jogalap nélküli gazdagodás szabályait, ennek csak egyfajta szubszidiárius tényállásként a mindenkor anyagi jogszabályban említett esetekben lehet helye. Az itt összefoglalt szempontokra figyelemmel a felülvizsgálati tanács az alábbiak szerint foglalja össze a jogi álláspontját.

Tehát a Kúria egyértelműen és világosan észlelte, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata és a Kúria eddigi gyakorlata ellentétes. A Kúria úgy hiszi, hogy nem dőltek meg az MNB árfolyam behelyettesítésére vonatkozó nézeteik, hiszen:

[30] E megállapításból – és a Bíróság megfogalmazásából (C-630/23. számú ítélet 39. pont) is – következően nem valamennyi deviza alapú szerződés tekintetében általában a deviza alapúság miatti „automatikus” jogkövetkezményt értelmezett a Bíróság, tehát változatlanul irányadó az a szabály, hogy az érvénytelenség jogkövetkezménye akkor és azokban az esetekben merül fel, amikor a szerződési kikötést az eljáró bíróság tisztességtelennek nyilvánította. Ez a feltétel a jelen felülvizsgálat alapjául szolgáló ügyben a jogerős közbenső ítéletre figyelemmel fennáll.

Az EUB döntése azért nem automatikus minden ilyen szerződésre kiterjedően, hiszen az adott perbíróságnak kell elkülönítenie a részleges és teljes érvénytelenséget. Ha előbbi áll fenn, az eredeti állapotot kell helyreállítani, ha utóbbi, akkor a rPtk. 239.§ (2) bekezdése alapján a szerződés maradék feltételekkel teljesítendő.

Ez azt eredményezheti, hogy 3 millió pernek kellene lefolytatódnia, hogy a DH1 tv. 3.§ (1) bekezdése és a DH1 tv. 4.§ (1) bekezdése csak részleges vagy teljes semmisséget okoz. A magyar jogalkotó ott tévedett, amikor részleges semmisségre utalt, mégis a tiltott behelyettesítés mellett döntött.

[32] Miután a C-630/23. sz. ügyben előzetes döntéshozatalra feltett kérdések (1 a) és 1 b) pontja) a magyar szabályozás szerinti érvénytelenségi jogkövetkezmények – a DH törvények hatálya alá tartozó esetekben az érvényessé nyilvánítás és a hatályossá nyilvánítás – uniós joggal összhangban álló alkalmazhatóságára, a 3. kérdés pedig sui generis uniós jogi alapon levont (vagy az uniós jogból levezetett) jogkövetkezmény lehetőségére vonatkozott, és a Bíróság ítéletének rendelkező részében kimondta, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy „...e rendelkezés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a devizában nyilvántartott olyan lízingszerződés, amely **az e devizához kapcsolódó árfolyamkockázatot az érintett fogyasztóra hárító kikötés mint tisztességtelen kikötés elhagyása folytán érvénytelenné vált,** az első rendelkezés értelmében „**a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető**”, ha e szerződés olyan nemzeti jogszabály hatálya alá tartozik, amely az ilyen szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként azt írja elő, hogy e fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatásai alól kell teljes mértékben mentesíteni, miközben e szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad. Ilyen esetben, mivel az említett szerződés az említett kikötés kihagyásával nem teljesíthető, az említett rendelkezések azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását írják elő, amelyben az említett fogyasztó ugyanezen szerződés hiányában lett volna.”; az ilyen helyzetekben levonható jogkövetkezmények köre leszűkül, és ha van az uniós joggal összhangban álló, a magyar joggal nem contra legem jogértelmezéssel levonható, a C-630/23. ítélet 77-79. pontjaiban körülírt jogkövetkezmény, ez a Kúria fentebb ismertetett joggyakorlatától való eltérést kell eredményezze.

[35] A tagállami jognak **olyan jogkövetkezményt kell tartalmaznia, amely lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó a tisztességtelen feltétel hiányában lenne** (C-630/23. számú ítélet 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat): a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (C630/23. számú ítélet 46. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[46] A fogyasztókkal kötött szerződésben szereplő, a szerződés fő tárgyát érintő tisztességtelen (az árfolyamkockázatra vonatkozó) kikötés miatt az egész szerződés megdől, az teljes egészében érvénytelenné válik.

[53] Ha a kölcsönszerződés olyan tisztességtelen szerződési feltétel miatt érvénytelen, amely a szerződés főszolgáltatásának minősül, a teljes szerződés semmis, ezért annak járulékos biztosítékai is megdőlnék. Ha az érvénytelenség nem orvosolható, érvénytelen szerződés felmondással való megszüntetésére nem kerülhet sor.

Igen érdekes, hogy a Kúria – a fentiekkel ellentétben – a C-630/23 ítélet megszületése óta csak és kizárólag olyan ítéleteket hozott meg, melyek irányelvet sértőek, és a C-630/23 ítélet hatályát korlátozzák a DH törvények kiigazító célja érdekében.

A Kúria 10/2025 JEH határozata az EUMSZ 267. cikkének sérelmével, hatáskör teljes hiányában született, ugyanis a Kúria nem értelmezheti az EUB egyetlen ítéletét sem.

Ha egy bíróságnak nincsen hatásköre egy adott ügyben eljárni, az annyit tesz, az eljárása és a meghozott határozata olyan, mintha nem is létezne, arra jogot és kötelezettséget nem lehet alapítani. Másfelől a hatáskör hiányában történő eljárásban logikailag kizárt a jogban való tévedés lehetősége is, hiszen el sem lehetett volna jutni a tévedésig.

Ezen túlmenően le kell szögezni: a Kúria bíráinak eszébe se juthatott az, hogy az EUB bármely ítéletét magyarázzák, mégis az lett a „címe” e veretes műnek.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa, 10/2025. Jogegységi határozat (Jpe.IV.60.030/2025/17. szám) az Európai Unió Bírósága C-630/23. számú ítéletének értelmezéséről

Az alábbi bírók fűztek különvéleményt a Határozathoz:

dr. Tóth Kincső, dr. Simonné dr. Gombos Katalin, dr. Márton Gizella, dr. Magosi Szilvia, dr. Tibold Ágnes és dr. Parlagi Mátyás.

Azonban a hat bíró sem tiltakozott markánsan a hatáskör nélküli eljárással szemben, és kollaboráltak a Kúria eljáráshoz. Ennek egyik lehetséges oka az, ami megjelent dr. Simonné dr. Gombos Katalin eltérő véleményében is, nem kívánnak lemondani annak fizikális lehetőségéről, hogy felülértelmezzék az EUB ítéleteiben foglaltakat, a határozatok tartalmát ne szó szerint alkalmazzák, hanem a szöveget csonkítsák, megváltoztassák és olyan nem létező fogalmakat alakítsanak ki, melyeket az EUB nem csak nem használ, nem alakított ki, hanem a fogalmak eltérő jelentést hordoznak az EUB által kialakított fogalomhasználattal szemben.

A Kúria tehát nem bírt hatáskörrel eljárásához, így a meghozott döntést – függetlenül annak jogi tartalmától – nem lehetséges alkalmazni. Ebből fakadóan logikátlan a JEH szakmai bírálata e körben.

A perbíróságok előtt folyamatban lévő perek összességében alkalmazzák a 10/2025 JEH határozatot abból a célból, hogy a fogyasztók jogérvényesítését gátolják, akadályozzák. Ugyanis a perbíróságok már nem tekinthetők pártatlan és független bírságoknak, azok kézi vezérlése megoldott. Kúria és a Kormány által. Ebbéli aggályommal azonban nem vagyok egyedül.

B. A Kúria 10/2025 JEH határozatának eredendő célja

Az EUB C-705/21 alatti ügyben hozott döntés szervesen illeszkedett az EUB már kialakult joggyakorlatához. A Bíróság egyetlen ítéletének hatályát sem korlátozta, azoktól nem tért el.

A szintén praxisomba tartozó C-705/21 ítélet lényege kétirányú:

- a) *A kúriai fantom egylet, a Konzultációs Testület tevékenységét meg kellett szüntetni, és a kialakított furcsa álláspont nem bírt jogforrási erővel. Ezt a Kúria bírái is jól tudták korábban is, mégis arra kényszerítették az alsóbb fokú bíróságokat, hogy azokat jogforrásként alkalmazzák, és azzal írják felül az uniós jogot és az EUB ítéleteinek tartalmát.*
- b) *Az ítélet kimondta, hogy az árfolyamkockázatot fogyasztóra terhelő kikötések érvénytelensége esetén tilos a szerződést érvényessé nyilvánítani. Csakhogy a Kúria és az alsóbb fokú bíróságok egészen 2025. őszéig rendre érvényesnek nyilvánították a semmis fogyasztói szerződéseket. Ezért a Kúria C-705/21 ítélet hatályát akarta korlátozni egy új előzetes döntéshozatali ügygel, mindeközben a magyar bíróságok tömegével rendelkeztek az érvényessé nyilvánításról, így biztosítottak jogtalan vagyoni előnyt a tisztességtelen hitelezőknek. Ez különösen pont azt az AxFina Zrt-t érintette, mely maga állította saját szerződéseinek érvénytelenségét. Becsülni se lehet azon összeget, mely 2023. tavasza és 2025. tavasza között jogerős ítélettel végrehajtás alá vonható követeléseket eredményezett az AxFina javára.*

A Bíróság C-630/23 ítélete fenntartotta a két évvel azelőtti C-705/23 ítélet hatályát, és ehhez hozzákötötte a C-520/21 ítéletben már kimondottakat, azaz a semmisség esetében a tisztességtelen hitelező csak és kizárólag a szolgáltatott tőke visszakövetelésére tarthat igényt.

A Kúria célja sikertelen volt, nem tudta a korábbi ítéletek hatályát korlátozni, ám a bíróságok teljes két éven keresztül gyárthatták a contra legem, önkényes ítéleteket. A Kúria VI. tanácsa ennek tarthatatlanságára érezhetett rá, ez azonban nem ment fel senkit a hivatali kötelezettség megszegése alól. Még a VI. tanácsot sem, mely a C-705/21 ügy és a többi EUB ítélet alapján is elbírálhatta volna elé kerülő ügyeket.

Az, hogy a Kúria eljáró bírái nem alkalmazzák az EUB ítéleteket, nem tartozik a bírói függetlenség körébe, ugyanis a bíróságot nem illeti meg mérlegelés joga az EUB ítéletek tartalma kapcsán, azokat szó szerint kell alkalmazni, és igen könnyen igazolt, hogy ezen közjogi kötelezettségüket vétkesen megszegték.

C. Alkalmazni kell-e az EUB ítéleteit minden hasonló ügyben?

A parlamenti üléseken Ön, dr. Tuzson Bence miniszter és dr. Rákosy Róbert államtitkár is arra utalt válaszaiban, hogy az EUB C-630/23 ítéletet csak és kizárólag az alapügyben, és azon felek körében kell alkalmazni. A magyar kormány illet nem mondhat, ugyanis jogvégzett miniszterelnöke, miniszterei, államtitkárai nem tartoznak azon laikus személyek körébe, akit megillet a tudatlanság joga.

Súlyosbítja az esetet, hogy az MNB és a Bankszövetség is így nyilatkozott, és azok alapján a teljes igazságszolgáltatási-banki kartell ezt szajkózta. Majd jött. Kúria jogegységi eljárása, és egy sor eseti jogvita, ahol fel se merült annak kétségbe vonása, hogy egy EUB

ítélet ne kötné hasonló ügyekben a tagállami bíróságokat. (Csak jelzem, a Kúria népszavazási ügyben eljáró jogorvoslati tanácsa ezt szó szerint le is írta határozatában, mintha ez nem lenne evidens.)

A magyar kormány tehát a piaci viszonyokat, a szabad versenyt és a tőke szabad áramlását megalapozó alapelveket szándékegységben torzította a tisztességtelen hitelezőkkel és azok felügyeleti szervével.

Az Ön és kormányának fellépése az uniós jog tényleges érvényesülése és a hatékony bírói jogvédelem megszüntetése irányába hatott – még akkor is, ha esetlegesen nem ez volt a szándékuk.

Jelen pillanatban tehát a bíróságok működése akadályozott a pártatlan és függetlenség hiánya miatt, illetve olyan jogszabályi környezet megteremtése eredményeként, ahol a bíróságok nem merik alkalmazni az Alkotmánybíróság V/732/2019 sz. alatti határozatában foglaltakat, azaz Simmenthal-ügyben hozott ítélet szerint tegyék félre azon nemzeti jogot és bírósági joggyakorlatot, mely sérti az uniós jog tényleges érvényesülését és csökkenti a hatékony bírói jogvédelem magas szintjét.

D. Miért fakad a C-630/23 ítéletből a DH1 tv. hatálya alá tartozó szerződések teljes semmissége, és mi az akadálya annak, hogy e jogi tényt a bíróságok figyelembe vegyék?

A Kúria előtt 2013-ra körvonalazódott az a probléma, hogy az első- és másodfokú bíróságok 2009-2013 között tömegével állapították meg a vételi- és eladási árfolyamok alkalmazásának tisztességtelenségét, és a 93/13 irányelv 6. cikk (1) bekezdését implementáló rPtk. 239.§ (2) bekezdése alapján megállapították, a szerződés maradék tartalommal nem teljesíthető, így egészében megdől. Ezen túl a bíróságok tudatában voltak annak, hogy a teljes érvénytelenség esetében az eredeti állapotot kell helyreállítani, mely azzal a súlyos következménnyel járhat, hogy pl. egy 2008-ban felvett 20 milliós ingatlan kölcsön összegét 2013-ban egyösszegben kell visszafizetni, mely a fogyasztót anyagilag lehetetlen helyzetbe hozza.

A C-26/13 Kásler-ügyben a Kúria eleve úgy terjesztette elő a kérdéseit, hogy pontosan tudtában volt annak:

- ❖ *a szerződés nem részben, hanem teljes egészében is érvénytelen, és ezt indokolta is,*
- ❖ *az érvénytelenséget az in integrum restitutio alkalmazásával, azaz az eredeti állapot helyreállításával kell orvosolni, illetve*
- ❖ *az egyösszegű visszafizetés komoly gondokat okozhat a fogyasztónak.*

Azonban a Kúria szeme előtt nem a fogyasztók jogvédelme lebegett a szeme előtt, hanem a banki érdek, hiszen család magatartásuk lebukott és viselni kellett volna annak következményét. Csakhogy a Bankszövetség befenyegedett mindenkit a bankcsődök vizionálásával, így követelvén azt, hogy a jogalkotó és a bíróságok tartsák a tisztességtelen szerződéseket hatályában.

Így jutunk el a Kásler-ügy alappereihez, mely gyönyörű leképzése a Kúria önkényének:

I. A Békés Megyei Bíróság előtti 5.P.20.360/2010. sz. alatti elsőfokú eljárás

A csatolt anonimizált ítélet rendelkező része szerint a kölcsön összegének és az adósok terheire vonatkozó indexálás kapcsán észlelt semmisségi okot. Alapvetően csak az eladási árfolyam alkalmazását találta tisztességtelennek.

A 2011. december 8. napján kelt elsőfokú ítélet meghozatala előtt a megyei bíróság a iura novit curia elve alapján képes volt alkalmazni a 93/13/EGK tanácsi irányelvet és ismerte a releváns EUB döntéseket is.

Ehhez képest meglepő, hogy a C-618/10. sz. alatti EUB döntésben foglaltak figyelmen kívül hagyásával merte érvényessé nyilvánítani a fogyasztói kölcsönszerződést oly módon, hogy

- ❖ egyes általános szerződéses feltételek semmisségét deklarálta, de nem foglalt állást a szerződés egészének semmissége felől,
- ❖ az eladási árfolyamokat „kicserélte” a vételi árfolyamokra, így az alkalmazott árfolyamokat „egyneművé” tette, mely valójában meghagyja az indexálást a szerződésben, csak a vételi- és eladási árfolyamok különbségéből eredő marzstól fosztja meg a hitelezőt,
- ❖ az árfolyamkockázat fennmaradt, illetve a devizában kirótt pénztartozás is.
- ❖ a bíróság az irányelvet nem alkalmazta a jogvitában, valójában az uniós jog egészét rekesztette ki a jogvitából, ezzel kétségbe vonta az EU alapszerződéseit.
- ❖ A rPtk. 231.§ (2) bekezdését alkalmazta az adósi kötelezettség teljesítése kapcsán, azonban messze elkerülte azt a lényegi kérdést, hogy az egyedileg megtárgyalt forint összegből milyen árfolyammal számolták ki a devizában kirótt pénztartozást.

II. A Szegedi Ítéltábla előtti Pf.I.20.052/2012. sz. alatti másodfokú eljárás

A másodfokú döntés – érdemét tekintve – az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A határozat kelte 2012. április 26.

- Az ítéltábla nem volt hajlandó alkalmazni az irányelvet és a releváns EUB döntéseket, ezzel eloldotta magát az uniós jog hatályától, és az alkalmazandó anyagi jog tekintetében önkényessé vált.
- Érdekes az indokolás utalása az Alkotmánybíróság 32/1991. (VI.6.) sz. alatti határozatára ([32/1991. \(VI. 6.\) AB határozat \(jogiportal.hu\)](#))
- „A már megkötött szerződések tartalmának utólagos, jogalkotói (közjogi) eszközökkel való megváltoztatása az ilyen jogszabály alkotmányosságát veti fel, ezért a törvényhely alkotmányos értelmezését az Alkotmánybíróság a 32/1991. (VI.6.) AB határozatában fejtette ki. Rögzítette, hogy a Ptk. 241. §-a alapján indult perben a bíróság feladata egy-egy konkrét szerződés megbomlott egyensúlyát helyreállítani. „A társadalmi méretű változásoknak a szerződések nagy tömegét azonosan érintő következményeit azonban az egyes peres eljárások keretei között nem lehet célszerűen megoldani, itt már indokolt, hogy a törvényhozás dolgozzon ki általános megoldást.” – mondja az ítéltábla jogerős döntésének indokolása.
- Csakhogy az 1991-es AB döntés nem vehette figyelembe azt, hogy Magyarország 2004-ben csatlakozik az Európai Unióhoz, és annak joga a magyar jog részévé válik.
- Megdöbbenő, hogy egy 2012-es ítéltáblai határozat leragad az EU-csatlakozás előtti szakmai szinten.
- A tábla szerint: „A devizaalapú hitel forint hitel, értékállandósági kikötéssel: az adós mindig az aktuális devizaárfolyam átszámításával (és nem „átváltásával”) köteles törleszteni a forinthitel tartozását. Az ebből fakadó árfolyamkockázatot az adós viseli; nem tisztességtelen, nem érvénytelen a szerződés, ha az adós a résztörlesztéskor a folyósításkori árfolyamhoz képest eltérő aktuális devizaárfolyam átszámításával (de nem „átváltásával”) köteles törleszteni a forint hitelét.”
- Illetve: „A bank részéről devizaalapú kölcsön esetén akkor tisztességes a kikötés, ha a folyósítás és a törlesztés elszámolása egynemű devizaárfolyam alkalmazásával történik, azaz a folyósításkori és törlesztéskori devizaárfolyamot egyaránt vagy vételi, vagy egyformán eladási, vagy középárfolyamon számolják”.

- Valójában a tábla helyesen ismerte fel az értékállandósági kikötés lényegét azzal az apró hibával, hogy nem jogosult behelyettesítésre, így a szerződés egészében válik teljesíthetetlené. Ezt a Kúria fel is ismeri majd!

III. A Kúria előtti Gfv.VII.30.160/2014. sz. alatti felülvizsgálati eljárás

A Kúria előzetes döntéshozatali kérelemmel élt, és az előterjesztése a Bizottság előtt ismert. Úgyszintén a C-26/13. sz. alatti döntés. A Kúria tisztában volt az alábbiakkal:

- A vételi- és eladási árfolyamok alkalmazásának tisztességtelensége miatt a feltétel semmissége folytán az egész szerződés teljesíthetetlené válik.
- A C-618/10. sz. alatti Banco Espanol-ügy ítélete alapján a nemzeti bíróságot nem illeti meg semmilyen jog egyéb feltétel behelyettesítésére.
- A szerződéskötési autonómiát tiszteletben tartotta.

A meghozott kúriai felülvizsgálati döntés már szöges ellentétben állt az EUB ítéletével, és az irányelvvel:

- A másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatta úgy, hogy az összes olyan szerződéses rendelkezést semmisnek deklarálta, mely a vételi vagy eladási árfolyamokat alkalmazta.
- Ezen túlmenően nem helyettesített be semmilyen egyéb feltételt.
- Az ítélet indoklása is a res judicata része, így az indokolásban szereplő jogi értékelés vált contra legemmé.
- Ugyanis a Kúria nem mondta ki az egész szerződés érvénytelenségét, habár az előzetes döntéshozatal iránti kérelmében ezt már valójában szükségszerűnek érezte.
- Az azonban igaz, hogy a tisztességtelen feltételek elhagyása utáni jogi állapot (teljes érvénytelenség) nem követeli meg a külön bírósági ítéletet (jogi tény a semmisség), azonban a szerződés teljes érvénytelensége deklarálásának hiánya további jogvitához, jogbizonytalansághoz vezet, így sérült a teljes érvényesülés és a hatékony jogvédelem elve.
- „A felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet meghozatalát követően az EU Bíróság a C-618/10. számú Banco Espanol-ügyben hozott ítéletében egyértelműen akként foglalt állást, hogy a nemzeti bíróságoknak nincs lehetőségük a szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása esetén a szerződési feltételek módosítására, kiegészítésére. (Ezt a jogértelmezését az EU Bíróság a C-488/11. számú Brusse-ügyben hozott ítéletének 60. pontjában is megerősítette.) **Az EU Bíróság a C-618/10. számú Banco Espanol-ügyben hozott ítélete ugyanakkor jelen ügytől részben eltérő tényállás mellett született.**”
- A Kúria a fentiekkel korlátozta az EUB döntésének hatályát, holott a hasonlóság követelménye fennállt, ugyanis a behelyettesítés tilalma nem a peres jogviták tényállásától függ, hanem az irányelv által elérni kívánt céltól. Márpedig ez a visszatartó erő alkalmazásának szükségessége, etc.
- „A hivatkozott ügyben ugyanis a tisztességtelennnek talált szerződési feltétel elhagyásával a szerződés egyéb rendelkezései teljesíthetőek voltak.” – mondta ki az ítélet, csak hogy ez nem igaz. Ugyanis a rPtk. 231.§ (2) bekezdés alapján nem számítható ki a HUF-ból a CHF. Ez egy szimpla hazugság.
- Másfelől a Kúria az EUB ítéletét csonkította, ugyanis a diszpozitív norma behelyettesíthetőségét a Bíróság nem általánosan, hanem csak szűkített körben, bizonyos feltételek esetében tette lehetővé. És ez a fogyasztót érő azon kifejezetten hátrányos következmény, mely abból fakad, hogy a teljes semmisség esetében egyösszegben kelljen visszafizetni a kapott összeget. Mivel a Kúria nem a teljes semmisséget állapította meg, szóba se kerülhetett egy diszpozitív norma behelyettesítése.
- A Kúria a teljes és részleges semmisséget folyamatosan keverte ítélkezési gyakorlatában.
- A Kúria egyszerűen nem kíváncsi a fogyasztó álláspontjára a jogvédelem hatályát illetően.
- A Kúria a szerződés tartalmát valójában mégis módosította az indokolásban rögzítettek szerint:

A fent kifejtetteknek megfelelően a szerződés tartalma az alábbiak szerint módosult:

I.1. pont második mondata:

„A kölcsön összegének Devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon történik, melyről az Adósokat a

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.

Telefon/fax: 06(30)500-4662

E-mail: office@drmarcingos.hu

www.drmarcingos.hu

Hitelező a folyósítási értesítő megküldésével tájékoztatja."

III.2. pont alábbi rendelkezései:

„Az egyes fizetendő törlesztő részletek forint összegét az esedékesség napját megelőző napon érvényes hivatalos MNB deviza árfolyamon határozza meg.

A Hitelező az első törlesztő részlet folyósítás napján érvényes, a hivatalos MNB deviza árfolyamon számított Deviza összegéről a folyósításról szóló értesítő megküldésével tájékoztatja az Adósokat.

A Hitelező az MNB által alkalmazott hivatalos deviza árfolyam, a hirdetményben közzétett hiteldíj változása esetén a megváltozott hiteldíj és a még hátralevő futamidő alapján havonta jogosult meghatározni az Adósok által fizetendő törlesztő részlet összegét."

Azaz, a Kúria megszegte mégis a C-618/10. sz. alatti ítéletben foglaltakat.

Dr. Vezekényi Ursula, a tanács elnöke, hihetetlen magas állami kitüntetésben részesült ezért. Dr. Osztovits András előadó-bíró, aki tanszékvezető egyetemi tanár, jogtudományi szintre emelte az uniós jog tagadását. Dr. Török Judit, dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes és dr. Csőke Andrea bírók pedig beírták magukat a jogtörténelembe.

A fenti bírói tanács nem egyszerűen tévedett, hanem teljesen tudatosan, a tisztességtelen hitelezők érdekében került meg az uniós jogot és vonta el magát a jog hatálya aló, hozott önkényes döntést egy nemtelen, jogtalan és elviselhetetlen célzat érdekében. Mit is mondott ki a C-26/13 ítélet?

- a) A szerződésbe beavatkozni csak annak teljes semmissége esetében...*
- b) a fogyasztó érdekében...*
- c) csak a szerződéskötés idejében hatályban lévő diszpozitív rendelkezés behelyettesítésével lehet...*
- d) abból a célból, hogy az eredeti állapot helyreállítása ne okozzon a fogyasztónak különösen káros következményt...*
- e) és e körben a fogyasztó kinyilvánított akarata döntő.*

A Kúria pontosan tudta, hogy hivatali visszaélést követ el, de nem kellett semmilyen szankciótól tartani, hiszen nem élünk jogállamban.

ÖSSZEFOGLALVA:

A Kúria pontosan tudta, hogy az EUB ítéletét az összes Kásler-helyzetben lévő fogyasztó szerződése esetében alkalmazni kell. Azt is tudta, hogy az indexálási mechanizmus, mely az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terheli, a szerződés teljes semmisségét okozza. Ezen túl tudták a bírók, hogy csak diszpozitív szabályt lehet behelyettesíteni, mely megengedhetősége esetében a fogyasztó kinyilvánított akarata döntő.

A Kúria azonban azt is tudta, hogy nem vállalhat saját maga büntetőjogi felelősséget e körben, így át kellett testálni a vétket a jogalkotóra. Ennek eszköze volt a 2/2014 PJE határozat, mellyen szemben egyetlen bíró sem élt tiltakozással, holott ismert előttem, nem mindenki szavazott igennel.

A jogegységi határozattal az uniós jog teljes érvényesülését és a hatékony bírói jogvédelmet nem lehet korlátozni, kizárni. Ezt a kúriai bírók pontosan tudták. Így vétkeességük menthetetlen az alábbi körben:

- egy nem létező diszpozitív normát (MNB árfolyam alkalmazása) kívántak addig behelyettesíteni a szerződésekbe, míg a jogalkotó nem alkot egy kógens rendelkezést, ami az EUB ítéletei szerint irányelvet sértő.
- ez azért történt így, mert a Kúria abban mesterkedett, hogy az EUB nem bír hatáskörrel a nemzeti jog értékelése felett, így a leendő DH törvényeket akarták kivonni az EUB vizsgálata alól. Csakhogy annak szerződésre gyakorolt hatása vizsgálható az EUB szerint.
- az árfolyamkockázat telepítését tartalmazó ászf-et a főszoolgáltatás körében nem tartották vizsgálhatónak, melyet az EUB kicsit később megcáfolt.

A Kúria bírái pontosan tudták, hogy vételi- és eladási árfolyamok alkalmazása (indexálási mechanizmus) kapcsán már nem lehetséges a bírói gyakorlatot torzítani, így a PJE határozat vélelmezte annak tisztességtelenségét.

„Az Irányelv 6. cikk (1) bekezdésének az Európai Unió Bírósága által a C-26/13. számú ítéletben kifejtett értelmezése szerint, **amennyiben a szerződés a tisztességtelen szerződési feltétel elhagyása esetén nem teljesíthető**, a tisztességtelen feltételt a nemzeti jog diszpozitív rendelkezése helyettesíti. A magyar jog vonatkozó diszpozitív rendelkezését a Ptk. 231. § (2) bekezdése tartalmazza, amely szerint a más pénznemben meghatározott tartozást a fizetés helyén és idején érvényben levő árfolyam alapulvételével kell átszámítani.”

Csakhogy nem akadt magyar bíróság, mely megvizsgálta volna egy ilyen esetben, hogy a szerződés a maradék tartalommal teljesíthető-e. Ugyanis ezt vagy perenként, jogvitaként egyedileg kell megvizsgálni, vagy törvényben kell szabályozni. Ebből fakadóan a szerződés most vagy csak részlegesen, vagy teljes egészében semmis.

A Kúria a Kásler-alapügyben kifejtette, hogy teljes egészében semmis. Erre illeszkedve csak diszpozitív normát lehet behelyettesíteni. A rPtk. 231.§ (2) bekezdése nem tartalmaz semmilyen szöveget az MNB árfolyam kapcsán. A Kúria pedig jogot nem alkothat, mértéktelen kiterjesztő értelmezési lehetősége nincsen.

„A jelen jogegységi határozatban foglaltak folytán **már nem tartható fenn** az elvi határozatnak az a tétele, hogy a különmemű árfolyam alkalmazása során felmerülő különbözet, mint költség mértéke feltüntetésének hiánya a szerződés semmisségét eredményezi a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján. A jogegységi határozat ugyanis tisztességtelenné minősítette a különmemű árfolyam alkalmazását, aminek a következménye, hogy a tisztességtelen rendelkezések helyébe a Ptk. diszpozitív rendelkezései lépnek. Egy tisztességtelen szerződési rendelkezés feltüntetésének az elmaradása miatt pedig a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a szerződés nem minősíthető jogszállóba ütközőnek.”

Azaz, a teljes semmisséget csak a rHpt. 213.§ alkalmazása szempontjából zárta ki a Kúria, csakhogy a C-453/10 Perenicova-ítélet szerinti vizsgálatot kellett volna lefolytatnia, melyet sem a Kúria, sem más bíróság nem tett meg.

A Kúria tehát jogot alkotott, amikor kimondta a részleges érvénytelenséget. Csakhogy ez azért súlyosan contra legem, mert a Kúria tudta, hogy a rPtk. 239.§ (2) bekezdése kimondta:

rPtk. 239. § (1) A szerződés részbeni érvénytelensége esetén az egész szerződés csak akkor dől meg, ha a felek azt az érvénytelen rész nélkül nem kötötték volna meg. Jogszabály ettől eltérően rendelkezhet.

(2) Fogyasztói szerződés részbeni érvénytelenség esetén csak akkor dől meg, ha a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető.

Végzett eszerinti vizsgálatot a Kúria? NEM. Teljesen szánt szándékkal vonták el magukat a törvény hatálya alól. És ezt igazolja az EUB C-26/13 ítélete abból a szempontból, hogy a fogyasztó jogvédelme volt a fontos, nem a tisztességtelen hitelezők jogtalan vagyoni előnyben részesítése.

Azaz, ha lenne is alkalmazható diszpozitív norma, azt is csak akkor lehetne behelyettesíteni, ha a fogyasztó az kívánja, nem ellenzi.

Néhány rafkósabb kartell tag már úgy érvel, hogy nem is kell nekünk. 2/2014 PJE határozat, vagy a DH törvények rendszere, mert azok nélkül is alkalmazható a rPtk. 231.§ (2) bekezdése:

rPtk. 231. § (1) Pénztartozást – ellenkező kikötés hiányában – a teljesítés helyén érvényben levő pénznemben kell megfizetni.

(2) Más pénznemben vagy aranyban meghatározott tartozást a fizetés helyén és idején érvényben levő árfolyam (ár) alapulvételével kell átszámítani.

Csakhogy diszpozitív norma csak akkor lép be a szerződésbe, ha a felek másban nem állapodtak meg: esetünkben azonban a felek az indexálásban állapodtak meg úgy, hogy erre nézve a tisztességtelen hitelező szerződéses ajánlatot tett, míg a fogyasztó azt elfogadta.

ÖSSZEFOGLALVA:

A Kúria pontosan tudta, hogy a diszpozitív norma behelyettesítésének jogi akadály van az uniós jog és a nemzeti jog alapján is. A PJE határozat az alsóbbfokú bíróságokat kívánta béklyóba kötni, és ezt sikerrel is tette. A kisebb bírók nem mertek ellentmondani, nem voltak sem függetlenek, sem pártatlanok, és önként igazodtak. Ezzel elvesztették bíró jellegüket.

A DH törvények hatása:

A jogalkotót a Kúria csodásan megvezette, így törvény alá foglalták a 2/2014 PJE határozatot és azt hitték a törvényt megszavaz parlamenti képviselők, hogy jó t cselekedtek. Közömbös, hogy mit hittek, a törvényalkotás nevetségessé válását okozta, hogy a contra legem, önkényes Kúria átvitte az akaratát. Az eredménye:

- 1. A szerződések részlegesen érvénytelenek csak, így a perbíróságok soha nem alkalmazzák a részleges vs teljes semmisség vizsgálatát, így tudatosan és célzatosan eloldják magukat az EUB ítéletek hatálya alól.*
- 2. Kógens normát helyettesítenek be, mely kapcsán az ÖSSZES BÍRÓ pontosan tudja, hogy ez hivatali visszaélést jelent, azonban azzal mentik fel magukat, hogy a*

jogalkotó akaratával nem mehetnek szemben, ami nonszensz, hiszen a magyar bírót köti az EUB ítéletek anyagi jogi hatálya.

3. A magyar bíróságok állampolgárok millióit fosztották meg alapvevő jogaitól csak azért, mert a kúriai bírók ebben állapotok meg a kartell támogatása érdekében.

És akkor nézzük meg a C-630/23 ítélet hatályát:

EUB C-630/23 ítélete

Miért is nem igaz, hogy „egyedi ügy”, vagy nem vonatkozik mindenkire.

A C-630/23 ítéletet szó szerint kell alkalmazni, annak hatálya nem korlátozott, és az EUB ilyen rendelkezésének hiányában sem a magyar bíróságok, sem a tisztességtelen hitelezők nem bírnak hatáskörrel ilyet tenni.

Nézzük meg, mi az EUB ítéletének tárgya és hatálya:

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 288. o.) 1. cikke (2) bekezdésének, 6. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.

Tehát – értelemszerűen – a magyar Kúria nem az előtte fekvő jogvita eldöntését kérte, hanem a jogvitában kötelezően alkalmazandó uniós jog értelmezését, melyre az EUB bír kizárólagos hatáskörrel.

- 38 Az első és a harmadik kérdés arra vonatkozik, hogy a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, 6. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése milyen módon határozza meg azokat a részletes szabályokat, amelyek alapján értékelni kell azon, **devizában nyilvántartott lízingszerződés fennmaradásának lehetőségét**, amelyből az e devizához kapcsolódó árfolyamkockázatot teljes egészében az érintett fogyasztóra terhelő kikötést mint tisztességtelent eltávolították.
- 39 Előljáróban pontosítani kell, hogy mivel e kérdések a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján tisztességtelenné nyilvánított feltételt tartalmazó szerződésre vonatkoznak, **e kérdések szükségképpen azt feltételezik, hogy e kikötés ezen irányelv hatálya alá tartozik**, tehát az irányelv 1. cikkének (2) bekezdése alapján – amely kizárja ezen irányelv hatálya alól többek között a kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket tükröző szerződési feltételeket – **nem vonható ki az irányelv hatálya alól.**
- 40 E tekintetben, noha a kérdést előterjesztő bíróság az **első kérdésében „törvényi rendelkezések[ben előírt]” „devizaátváltási mechanizmusra” hivatkozik**, a **Bíróság rendelkezésére álló iratokban semmi nem utal arra, hogy az említett feltétel, amely magára az árfolyamkockázatra, nem pedig a deviza átváltásának módjára vonatkozik**, tükrözné az ilyen rendelkezések tartalmát, mivel e bíróság egyébiránt nem fejt ki azokat az okokat, amelyek miatt mindemellett szükséges lenne, hogy a Bíróság értelmezze a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését.

Azaz, a kérdést felvevő magyar bíróság (Kúria) sem szűkítette a kérdést egy adott lízingszerződésre vagy az árfolyamkockázati tájékoztatásra (átláthatóság sérelme), hanem a DH törvények behelyettesítési mechanizmusára utalt. Másfelől maga a Kúria cáfolta a 2/2014 PJE határozatban foglaltakat, hogy a tisztességtelen kikötések nem tartoznak az irányelv hatálya alá. Nem is tehették volna nagy sikerrel, hogy a C-118/17, C-51/18, C-932/19 ügyekben hozott ítéletek kinyilvánították, hogy az irányelv hatálya kiterjed az indexálási mechanizmus vizsgálatára. Ehhez hasonlóan döntött az EUB a C-260/18 Dziubak-ügyben is.

- 42 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy tekintettel arra, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van, a **93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének** első tagmondata előírja, hogy a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve. **E szabály olyan kógens rendelkezés**, amely arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse (2024. április 9-i Profi Credit Polska [Jogerős határozattal befejezett eljárás újraindítása] ítélet, C-582/21, EU:C:2024:282, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Ebből eredően az uniós jog kógens rendelkezését átültető rPtk. 239.§ (2) bekezdése is megőrzi a kógens jelleget. A DH1 tv. 3.§ (2) bekezdése – hiába kógens az is – nem képes felülírni a specialitás jellege miatt az uniós kógens normát. Ráadásul az uniós jog vertikális s horizontális hatályának vitáját feloldotta már korábban is az EUB, mivel ítélete szerint a fogyasztók közvetlenül is hivatkozhatnak e jogra. Mivel azonban e szabály implementált, a vita e körben álvitanak minősül.

- 43 Egyébiránt a fogyasztóvédelemhez fűződő közérdek jellegére és fontosságára tekintettel a 93/13 irányelv – amint az 7. cikkének az irányelv huszonegyedik preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdéséből következik – arra kötelezi a tagállamokat, hogy rendelkezzenek megfelelő és hatékony eszközökről annak érdekében, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását (2024. április 9-i Profi Credit Polska [Jogerős határozattal befejezett eljárás újraindítása] ítélet, C-582/21, EU:C:2024:282, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 Ehhez a nemzeti bíróságoknak mellőzniük kell a tisztességtelen szerződési feltételek alkalmazását annak érdekében, hogy azok ne váltsanak ki kötelező joghatásokat a fogyasztó vonatkozásában, kivéve ha ezt a fogyasztó ellenzi (2020. július 9-i Raiffeisen Bank és BRD Groupe Société Générale ítélet, C-698/18 és C-699/18, EU:C:2020:537, EU:C:2019:537, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 45 Ebből következik, hogy **egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint   gy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást.** Ennélfogva egy ilyen kikötés tisztességtelen jellege bírósági megállapításának főszabály szerint azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmisségének következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az érvénytelenség olyan jogi tény, melynek megállapításához nem szükséges külön bírósági eljárás és a bíróság ítélete. A semmisség olyan jogi tény, melyet a perb  rs  g

egyszerűen csak figyelembe vesz. E semmisség akkor is fennáll, ha egyébként a fogyasztó arra nem hivatkozik.

Ezt tetézi az a körülmény, hogy a DH1 tv. 3.§ (1) bekezdése felállított egy megdönthetetlen törvényi vélelmet, a 4.§ (1) bekezdés egy megdönthető, ám meg nem döntött törvényi vélelmet, így a két vélelemmel megállapított jogi tény kikerül a perbeli jogvita korlátjai közül, azokra nem is kell vitatkozni, így például súlyosan jogsértő minden olyan bírói döntés, mely szerint egy jogorvoslati eljárásban azért nem veszi figyelembe a vélelmet a felülbírálatra jogosult bíróság, mert arra nem hivatkoztak. Az officialitás és a jogi tény természete egyszerre teszi a perbíróságok kötelezettségévé a jogi tény alkalmazását.

A hivatkozott C-520/21 Bank M. ítélet 57. pontja a C-154/15, C-307/15 és C-308/15 Naranjo-ítéletre [61. pont] utal vissza, ami kimondta:

- 61 A fenti megfontolásokból következik, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást. Ennélfogva egy ilyen kikötés tisztességtelen jellege bírósági megállapításának főszabály szerint **azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne.**

A C-118/17 Dunai-, illetve C-932/19 Kraváczné vs OTP ügyekben hozott ítéletek is ugyanezt mondták ki: meg kell fosztani a szerződést a semmis tartalomtól, és azt a maradék tartalmat kell további vizsgálat alá venni, ami visszamaradt (szétválasztó el, blue pencil teszt)

- 46 A nemzeti bíróság azon kötelezettsége, hogy mellőzze az olyan tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazását, amely jogalap nélkül kifizetettnek bizonyuló összegek fizetésére kötelez, főszabály szerint ezzel egyező összegű visszafizetési kötelezettséget eredményez, amennyiben az ilyen visszafizetési kötelezettség hiánya kétségesse tehetné azt a visszatartó hatást, amelyet a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (1) bekezdése kívánt fűzni a fogyasztók és az eladók vagy szolgáltatók között megkötött szerződésekben foglalt kikötések tisztességtelen jellegének megállapításához (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmisségének következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Ezenkívül, bár az említett irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első tagmondata pontosítja, hogy a tagállamok előírják, hogy „a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint” a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztókra nézve, az ugyanezen irányelvben a fogyasztók számára garantált védelemnek a nemzeti jog által történő átvétele ugyanakkor nem változtathat e védelem terjedelmén, és ennélfogva lényegén (2024. december 12-i Kutxabank ítélet, C-300/23, EU:C:2024:1026, 160. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 Következésképpen, bár a tagállamok feladata az, hogy a nemzeti joguk által meghatározzák a valamely szerződésben foglalt kikötés tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját, a **tisztességtelen jelleg megállapításának lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó ezen tisztességtelen feltétel hiányában találná magát**; többek között azzal, hogy **a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett**

tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (2024. április 25-i Caixabank [Elévülési idő] ítélet, C-484/21, EU:C:2024:360, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az EUB egyetlen ítélete sem tér el ettől, és nem alakítottak ki olyan megoldási lehetőséget, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményét utólag, kógens norma behelyettesítésével orvosolják, ugyanis az kizárja a fenti követelmény teljesülését.

- 49 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból az következik, hogy az olyan devizaalapú lízingszerződésekkel illetően, amelyek az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötést tartalmaznak, és amelyek **e kikötés elhagyása következtében érvénytelenné váltak, a magyar jog olyan megoldást ír elő, amely nem más, mint a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése szerinti „érvényessé” vagy „a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá” nyilvánítás.** Ennek keretében a DH1 törvény 3. §-a olyan devizaátváltási mechanizmust ír elő, amely biztosítja, hogy az érintett szerződés alapján nyújtandó szolgáltatások értékét az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötés elhagyását követően továbbra is ki lehessen számítani.

E pontból teljesen egyértelmű, hogy a DH1 tv. 3. § (1) bekezdése miatt szerződésből kieső feltételt (indexálás) a magyar jog a DH1 tv. 3. § (2) bekezdés alkalmazásával orvosolja.

DH2 tv. 37. § (1) E törvény hatálya alá tartozó szerződések tekintetében a szerződés érvénytelenségének vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének **(a továbbiakban: részleges érvénytelenség)** megállapítását – az érvénytelenség okától függetlenül – a bíróságtól a fél csak az érvénytelenség jogkövetkezményeinek – a szerződés érvényessé vagy a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánításának – alkalmazására is kiterjedően kérheti. Ennek hiányában a keresetlevél, illetve a kereset érdemben – eredménytelen hiánypótlási felhívást követően – nem bírálható el. Ha a fél az érvénytelenség vagy a részleges érvénytelenség jogkövetkezményének levonását kéri, úgy azt is meg kell jelölnie, hogy a bíróság milyen jogkövetkezményt alkalmazzon. A jogkövetkezmény alkalmazására vonatkozóan a félnek a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összességében is megjelölt, határozott kérelmet kell előterjesztenie.

Márpedig a fenti törvény hatályát az alábbi szakasz határozza meg:

1. § E törvény hatálya a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: 2014. évi XXXVIII. törvény) hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződésekre terjed ki.

Azaz, nem csupán egyes cégek egyes szerződéseire vonatkozik, hanem minden olyanra, mely a DH1 tv. hatálya alá tartozik.

- 50 **E bíróság, amint azt kifejti, abból az előfeltevésből indul ki, hogy** az ilyen megoldás tiszteletben tartja a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első tagmondatából eredő, a jelen ítélet 42–48. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatban értelmezett követelményeket, mivel e megoldás egyszerre teszi lehetővé azt, hogy az érintett fogyasztók teljes mértékben mentesüljenek az általuk kötött szerződésben szereplő, árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötés alól, miközben e szerződés összes többi kikötése hatályban marad, és e megoldás egyúttal biztosítja az e tisztességtelen kikötés elhagyásához kapcsolódó visszatartó hatást. Az említett megoldás végrehajtását követően ugyanis már nem e fogyasztók, hanem az érintett hitelintézet viseli az említett tisztességtelen feltétel által kiváltott pénzügyi következményeket, míg az említett fogyasztók továbbra

is részesülnének az említett szerződésben kikötött, devizához kapcsolódó kedvező kamatláb előnyeiben, anélkül hogy ugyanezen kikötés bármilyen módosítására szükség lenne.

- 51 Márpedig **a Bíróság rendelkezésére álló iratok nem tartalmaznak olyan elemeket, amelyek** kétségbe vonnák, hogy az ilyen eredmény főszabály szerint alkalmas annak biztosítására, hogy az e hitelintézet által ugyanezen tisztességtelen kikötés alapján jogalap nélkül megszerzett összegeket e rendelkezésnek megfelelően ugyanezen fogyasztóknak visszatérítsék.

Azaz, maga a Kúria sem állított olyat, hogy a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens norma alkalmazása lehetővé tenné az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállításának lehetőségét.

- 52 Mindemellett a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata úgy rendelkezik, hogy a tisztességtelen feltételek mellőzését követően az érintett szerződés „[e] feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket”.

Ez került átültetésre a rPtk. 239.§ (2) bekezdésébe, mellyel ellentétes a DH törvények kiegészítő rendszere.

- 53 E tekintetben igaz, hogy maga a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata nem határozza meg az annak lehetőségét szabályozó kritériumokat, hogy a szerződés a „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető” legyen, hanem a nemzeti jogrendre bízta azoknak az uniós jog tiszteletben tartásával történő megállapítását. Így egy konkrét helyzetben főszabály szerint a nemzeti jog által előírt szempontokra tekintettel kell megvizsgálni azon szerződés fennmaradásának lehetőségét, amelynek egyes kikötéseit érvénytelenné nyilvánították (2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 40. pont).

A C-260/18 ítélet 40-41. pontjai így szólnak:

- 40 Ebből következik, hogy a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata nem határozza meg a szerződés tisztességtelen feltételek nélküli fennmaradásának lehetőségét szabályozó kritériumokat, hanem a nemzeti jogrendre bízta, hogy azokat az uniós jog tiszteletben tartása mellett állapítsák meg, amint arra lényegében a főtanácsnok is rámutatott indítványának 54. pontjában. Így egy konkrét helyzetben főszabály szerint a nemzeti jog által előírt szempontokra tekintettel kell megvizsgálni azon szerződés fennmaradásának lehetőségét, amelynek egyes kikötéseit érvénytelenné nyilvánították.
- 41 Az uniós jog által meghatározott, a nemzeti jog által ebben az összefüggésben tiszteletben tartandó korlátokat illetően többek között meg kell jegyezni, hogy a jelen ítélet 39. pontjában említett objektív megközelítéssel összhangban nem engedhető meg, hogy a nemzeti jogban a szerződő felek valamelyikének helyzetét a szerződés jövőbeli sorsát meghatározó szempontnak lehessen tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i **Pereničová és Perenič ítélet**, C-453/10, EU:C:2012:144, 32. pont).

A C-932/19 ítélet is a Perenicova-ítéletre utal vissza. Eszerint a bíróság – a felek érdekeitől függetlenül – pusztán objektív szempontok alapján köteles megvizsgálni, hogy az adott szerződés a visszamaradó résszel teljesíthető-e vagy sem. Ha nem, akkor az egész szerződés megdől. Ennél foga az összes olyan perbeli jogvita unfair és contra legem, melyben nem végeztek el a bírók ilyen vizsgálatot. Ugyanis ez az objektív kötelezettség teljesen ügy-specifikus.

- 54 Ráadásul a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének célja a felek közötti egyensúly helyreállítása, főszabály szerint egy szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés semmissé nyilvánítása (2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 55 Mindazonáltal **megvannak a határai annak a mérlegelési mozgástérnek**, amellyel a tagállamok valamely szerződés tisztességtelen feltételek nélküli fennmaradásának lehetőségét szabályozó kritériumok meghatározását illetően rendelkeznek.
- 56 Így egyrészt a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdése második tagmondatának szövegéből az következik, hogy **az érintett szerződésnek főszabály szerint úgy kell fennmaradnia, hogy kizárólag csak a tisztességtelen kikötések elhagyása jelentsen módosulást, ha a nemzeti jogszabályok értelmében a szerződés fennmaradása jogilag lehetséges**, és a nemzeti bíróságok ennél fogva kizárólag arra kötelesek, hogy **mellőzzék a tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazását annak érdekében, hogy az ne váltson ki kötelező joghatásokat az érintett fogyasztó tekintetében, de nem jogosultak arra, hogy e feltétel tartalmát módosítsák** (lásd ebben az értelemben: 2012. június 14-i Banco Español de Crédito ítélet, C-618/10, EU:C:2012:349, 65. pont).

A magyar Kúria a C-26/13 ítélet óta pontosan tudta, hogy nem nyúlhat bele a szerződésbe. A Kásler-ügyben a Kúria is tudomásul vette, hogy a szerződés a maradék tartalommal nem maradhat fenn, mert az más jelleggel bírna és hatályban tartása nováció lenne, illetve a felek szerződéskötési autonómiája sérülne.

- 57 A Bíróság e vonatkozásban megállapította, hogy ha a nemzeti bíróság jogosult lenne arra, hogy az ilyen szerződésben foglalt tisztességtelen feltételek tartalmát módosítsa, e lehetőség sérthetné a 93/13 irányelv 7. cikke által elérni kívánt hosszú távú cél megvalósulását. **E lehetőség ugyanis elősegítené annak a visszatartó erőnek a megszüntetését, amely az eladók vagy szolgáltatók tekintetében jelentkezik az ilyen tisztességtelen feltételeknek a fogyasztók vonatkozásában való pusztán és egyszerű alkalmazhatatlansága következtében, mivel az eladók vagy szolgáltatók továbbra is alkalmazni próbálnák e feltételeket** annak tudatában, hogy még ha azok érvénytelenségét meg is állapítanák, a szerződést a nemzeti bíróság a szükséges mértékben továbbra is kiegészíthetné oly módon, hogy ezen eladók vagy szolgáltatók érdekei biztosítottak legyenek (2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 54. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 58 Másrészt, feltéve hogy a jelen ítélet 56. pontjában említett feltétel teljesül, annak lehetőségét, hogy a szóban forgó szerződés a nemzeti jog szabályainak megfelelően a tisztességtelen feltételei nélkül is fennmaradhasson, **objektív megközelítésből kell vizsgálni** (2023. november 23-i Provident Polska ítélet, C-321/22, EU:C:2023:911, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Így ezen szerződés felei egyikének helyzete nem tekinthető a szerződés jövője szabályozásában meghatározó szempontnak (2012. március 15-i Pereničová és Perenič ítélet, C-453/10, EU:C:2012:144, 32. pont).

- 59 **Így felmerül a kérdés, hogy a jelen ítélet 49. és 50. pontjában említett megoldás összhangban áll-e ezen irányelvnek az ezen ítélet 53–58. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat szerint értelmezett 6. cikke (1) bekezdése második tagmondatával.**

EZ A C-630/23 ÜGY TÁRGYA!

- 49 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból az következik, hogy az olyan devizaalapú lízingszerződéseket illetően, amelyek az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötést tartalmaznak, és amelyek e kikötés elhagyása következtében érvénytelenné váltak, a magyar jog olyan megoldást ír elő, amely nem más, mint a **DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése** szerinti „érvényessé” vagy „a határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá” nyilvánítás. Ennek keretében a **DH1 törvény 3. §-a olyan devizaátváltási mechanizmust ír elő**, amely biztosítja, hogy az érintett szerződés alapján nyújtandó szolgáltatások értékét az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötés elhagyását követően továbbra is ki lehessen számítani.
- 50 E bíróság, amint azt kifejti, **abból az előfeltevéseiből indul ki, hogy** az ilyen megoldás tiszteletben tartja a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első tagmondatából eredő, a jelen ítélet 42–48. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatban értelmezett követelményeket, mivel e megoldás egyszerre teszi lehetővé azt, hogy az érintett fogyasztók teljes mértékben mentesüljenek az általuk kötött szerződésben szereplő, árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötés alól, miközben e szerződés összes többi kikötése hatályban marad, és e megoldás egyúttal biztosítja az e tisztességtelen kikötés elhagyásához kapcsolódó visszatartó hatást. Az említett megoldás végrehajtását követően ugyanis már nem e fogyasztók, hanem az érintett hitelintézet viseli az említett tisztességtelen feltétel által kiváltott pénzügyi következményeket, míg az említett fogyasztók továbbra is részesülnek az említett szerződésben kikötött, devizához kapcsolódó kedvező kamatláb előnyeiben, anélkül hogy ugyanezen kikötés bármilyen módosítására szükség lenne.

A fenti megoldás a nemzeti jog és az uniós jog szerint is aggályos, hiszen:

- ❖ *részleges érvénytelenséget orvosol, ami jogi nonszensz*
- ❖ *nem a fogyasztót védi, hanem a tisztességtelen hitelezőt*
- ❖ *kógens normát alkalmaz, ami tilalmazott*
- ❖ *nem teszi lehetővé az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállítását*
- ❖ *a tagállam lehetőségei erősen korlátozottak a fentiek alapján.*

A kúriai ítélkezési gyakorlat – melyet a mai napig fenntartanak – irányelvvel ellentétes vagy sem?

- 59 Így felmerül a kérdés, hogy a jelen ítélet 49. és 50. pontjában említett megoldás összhangban áll-e ezen irányelvnek az ezen ítélet 53–58. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat szerint értelmezett 6. cikke (1) bekezdése második tagmondatával.
- 60 **A kérdést előterjesztő bíróság hajlik annak megállapítására, hogy ez a helyzet áll fenn**, mivel a jelen ügyben az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötést álláspontja szerint egyszerűen elhagyják az alapügyben szóban forgó lízingszerződésből, így e feltétel már nem jelent kötelezettséget a két fogyasztó számára. E szerződés így a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében vett „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető” **a DH1 és a DH2 törvényben előírt átváltási mechanizmus révén, és ennél fogva e rendelkezés értelmében „változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket”.**

61 Ugyanakkor a nemzeti jog által alkalmazott ilyen megoldás önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy valamely szerződés a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető”.

Az EUB tehát leszögezte, nem a DH törvények szövege az irányadó, hanem annak szerződésre gyakorolt hatása.

- 62 **E célból ugyanis bizonyítani kell, hogy** – amint az a jelen ítélet 56. és 58. pontjában említett ítélkezési gyakorlatból következik – **az érintett szerződés ilyen fennmaradása jogilag lehetséges,**

és hogy az **nem jár azon túlmenő módosítással, mint ami az e kikötések elhagyásából ered,** aminek hiányában e szerződés fennmaradása ellentétes lenne e rendelkezéssel.

- 63 Márpedig ha a kérdést előterjesztő bíróság korábban már megállapította – mint a jelen ügyben is –, hogy **az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés határozza meg az alapügyben szóban forgó szerződés elsődleges tárgyát, és annak megszüntetése e szerződés érvénytelenségét vonná maga után,** a szerződés fennmaradása jogilag nem tűnik lehetségesnek, amit ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróságnak kell adott esetben értékelnie (lásd ebben az értelemben: 2019. június 5-i GT ítélet, C-38/17, EU:C:2019:461, 43. pont; 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 52. pont).

Az „árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés” nem az árfolyamkockázati tájékoztatás, hanem maga az indexálási mechanizmus. És e körben maga a Kúria is kijelenti: (A) az a szerződés elsődleges tárgya, (B) teljes semmisséget okoz.

- 64 Ezenkívül a Bíróság kimondta, hogy **a nemzeti bíróság nem orvosolhatja a szerződésnek az abban szereplő valamely kikötés tisztességtelen jellegéből eredő érvénytelenségét oly módon, hogy e szerződést érvényesnek nyilvánítja, és egyidejűleg módosítja annak pénznemét. A bíróság ilyen beavatkozása végeredményben e kikötés tartalmának megváltoztatását jelentené** (2023. április 27-i **AxFina Hungary ítélet, C-705/21,** EU:C:2023:352, 41. pont).

- 65 Márpedig, ellentétben azzal, amit a kérdést előterjesztő bíróság sugall, ezt az értékelést nem kérdőjelezi meg a jelen ítélet 49. és 50. pontjában összefoglalt kiegészítő pontosítások, amelyeket e bíróság az általa végrehajtani kívánt „érvényessé nyilvánításra” vonatkozóan adott, és amellyel kapcsolatban jelzi, hogy adott esetben felválthatja azt az érvénytelenséget megállapító határozat meghozataláig „terjedő időre történő hatályossá nyilvánítással”.

- 66 Tekintettel ugyanis arra, hogy e további pontosítások szerint az ilyen megoldás végső soron azzal a következménnyel jár, hogy az árfolyamkockázatot és annak pénzügyi következményeit, amelyek eredetileg az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés alapján az érintett fogyasztókra hárultak, immár a hitelintézet viseli, meg kell állapítani, hogy ezek szükségszerűen e kikötés módosítását eredményezik.

- 67 Ebből következik, hogy nem állapítható meg, hogy a szóban forgó szerződés a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében a „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető” lenne.**

*Tehát a Curia levonta azt a következtetést, hogy nem igaz az, hogy a DH1 tv. kiigazító rendszerének normaszövege valóban lehetővé tenné a maradék tartalommal való teljesítést. Ebből eredően logikus a Curia azon következtetése, hogy ergo **minden ilyen szerződés teljes mértékben semmis.***

- 68 Kétségtelen, hogy a Bíróság kimondta, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével ilyen helyzetben nem ellentétes az, ha a nemzeti bíróság a szerződések jogára vonatkozó elvek alkalmazásával a szerződésben szereplő tisztességtelen feltételt úgy semmisíti meg, hogy azt a nemzeti jog **valamely diszpozitív** vagy az ezen szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezésével helyettesíti olyan helyzetekben, amelyekben e tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítása arra kötelezi a bíróságot, hogy az említett szerződést teljes

egészében semmisítse meg, és **ezzel a fogyasztót különösen káros következményeknek teszi ki, és így őt ezáltal bünteti** (lásd ebben az értelemben: 2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 56., 59. és 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A Bankia ítélet így szól:

- 56 A Bíróság mindazonáltal már kimondta, hogy nem következik a jelen ítélet 53. és 54. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból, hogy olyan helyzetben, amelyben a szolgáltató és a fogyasztó között létrejött szerződés valamely tisztességtelen feltétel elhagyása esetén nem teljesíthető, a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével ellentétes az, hogy a nemzeti bíróság a szerződések jogára vonatkozó elvek alkalmazásával a tisztességtelen feltételt úgy semmisíti meg, hogy azt a nemzeti jog valamely kiegészítő rendelkezésével helyettesíti olyan helyzetekben, amelyekben a tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítása arra kötelezi a bíróságot, hogy a szerződést teljes egészében semmisítse meg, és ezzel a fogyasztót különösen káros következményeknek teszi ki, és így őt ezáltal bünteti (lásd ebben az értelemben: **2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13, EU:C:2014:282, 80., 83. és 84. pont**).
- 57 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy **az ilyen helyettesítés a 93/13 irányelv céljára tekintettel teljes mértékben igazolt.** Ez ugyanis megfelel a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének, mivel e rendelkezés arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse, nem pedig arra, hogy a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződést semmissé nyilvánítsák (lásd ebben az értelemben: 2014. április 30-i **Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13**, EU:C:2014:282, 81. és 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 59 Hasonló indokokból meg kell állapítani, hogy olyan helyzetben, amikor egy eladó vagy szolgáltató és egy fogyasztó között létrejött jelzálog-fedezetű kölcsönszerződés nem maradhat fenn valamely tisztességtelen feltétel elhagyását követően, amelynek szövege valamely, a szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó jogszabályi rendelkezésen alapul, a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy azzal ellentétes az, hogy a nemzeti bíróság e kikötést e szerződés semmisségének elkerülése céljából a vonatkozó jogszabályi rendelkezésnek a szerződéskötést követően bevezetett új változatával helyettesíti, amennyiben a szerződés megsemmisítése esetén a fogyasztót különösen káros következmények érnék.
- 64 A fenti megfontolásokra tekintettel a C-70/17. és a C-179/17. számú ügyben előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. és 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy egyrészt azokkal ellentétes az, hogy egy jelzálog-fedezetű kölcsönszerződés lejárat előtti megszüntetésére vonatkozó, tisztességtelennek minősített kikötést az annak tisztességtelenségét megalapozó elemek elhagyásával részlegesen fenntartanak, amennyiben azok elhagyása az említett kikötés tartalmának a lényegét érintő megváltoztatását eredményezi, másrészt ugyanezen cikkekkal nem ellentétes az, hogy a nemzeti bíróság úgy orvosolja az ilyen, tisztességtelen feltétel semmisségét, hogy azt azon jogszabály új, a szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó szövegével helyettesíti, amelyen e kikötés alapult, **amennyiben a szóban forgó jelzálog-fedezetű kölcsönszerződés az említett tisztességtelen feltétel elhagyása esetén nem maradhat fenn, és a teljes szerződés megsemmisítése esetén a fogyasztót különösen káros következmények érik.**

Marad tehát a Kásler-doktrína: (A) teljes semmisség, (B) csak a szerződéskötéskor is létező diszpozitív norma, (C) ha a fogyasztót meg kell óvni a különösen hátrányos következményektől, (D) és ezt a fogyasztó kifejezetten igényli.

- 69 E vonatkozásban hangsúlyozni kell, hogy **a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítása következtében a fogyasztó helyzetére gyakorolt, az ezen ítélkezési gyakorlat szerinti következmények értékelése szempontjából a fogyasztó e tekintetben kinyilvánított szándéka döntő jelentőséggel bír** (2022. szeptember 8-i D. B. P. és társai [Devizában nyilvántartott jelzáloghitel] ítélet, C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 74. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 Márpedig a jelen ügyben, függetlenül attól, hogy létezik-e az említett ítélkezési gyakorlat értelmében a magyar jogban valamely diszpozitív vagy az érintett szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezés, a két fogyasztó mind a kérdést előterjesztő bíróság előtt, mind pedig a Bírósághoz benyújtott írásbeli észrevételeiben egyértelműen kifejezte azon kívánságát, hogy az alapügyben szóban forgó lízingszerződést teljes egészében nyilvánítsák semmisnek. E körülmények között **a jelen ügyben nem állapítható meg azon feltétel teljesülése, amely szerint a szerződés egészének megsemmisítése folytán az érintett fogyasztókat különösen káros következmények érik, ami ahhoz szükséges, hogy** a nemzeti bíróság a megsemmisített tisztességtelen kikötést a **belső jogának valamely diszpozitív vagy az ezen szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezésével helyettesíthesse** (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 8-i D. B. P. és társai [Devizában nyilvántartott jelzáloghitel] ítélet, C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 78. pont).
- 71 Másodszor, a Bíróság megállapította, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételek fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának, megőrizve ezzel e szerződések érvényességét, azzal a megkötéssel, hogy a nemzeti jogalkotó e vonatkozásban köteles tiszteletben tartani az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményeket (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 40. és 42. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 72 Ugyanakkor a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy a jelen ügyben létezne ilyen szabályozás az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötést illetően, mivel a kérdést előterjesztő bíróság ennek keretében **kizárólag az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos nemzeti jogszabályokra hivatkozik**, amelyek célja az, hogy „a nagyszámú érvényes szerződés esetén a fogyasztókat mentesítsék az árfolyamkockázat jövőbeni viselése alól”.
- 73 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos problémák orvoslására irányuló jogszabály fennállása nem érinti azt a vizsgálatot, amelyet a 93/13 irányelvre tekintettel az érintett szerződések más feltételei, mint például az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések tekintetében kell elvégezni (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 46. pont; 2021. szeptember 2-i OTP Jelzálogbank és társai ítélet, C-932/19, EU:C:2021:673, 45. pont).

Annak következményeiről, hogy valamely szerződés a tisztességtelen kikötések kihagyásával nem teljesíthető

- 74 Az azon megállapításból eredő következményeket illetően, amely szerint a tisztességtelen kikötést tartalmazó szerződés a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében e kikötés kihagyásával nem teljesíthető, emlékeztetni kell arra, hogy a 93/13 irányelv nem szabályozza kifejezetten az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó között létrejött szerződésnek az abban foglalt tisztességtelen feltételek elhagyását követő érvénytelenségéből eredő következményeket. Ennélfogva a tagállamok feladata meghatározni az ilyen megállapítás következményeit, azzal, hogy az általuk e

tekintetben alkalmazott szabályoknak összeegyeztethetőknek kell lenniük az uniós joggal, és különösen az ezen irányelv által követett célokkal (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmisségének következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 64. pont).

- 75 Ugyanakkor ebben az összefüggésben a Bíróság emlékeztetett arra is, hogy a tisztességtelen kikötéseknek a fogyasztókra való pusztán és egyszerű alkalmazhatatlanságának visszatartó hatást kell gyakorolnia, mivel ezen alkalmazhatatlanságból a fogyasztó ahhoz való jogának kell keletkeznie, hogy visszatérítsék számára az érintett eladó vagy szolgáltató által az ilyen kikötések alapján jogalap nélkül megszerzett előnyöket. A Bíróság megállapította tehát, hogy mivel az ilyen visszatérítési kötelezettség hiánya megkérdőjelezhetné e visszatartó hatást, hasonló visszafizetési kötelezettséget kell elismerni, amennyiben a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződés kikötéseinek tisztességtelen jellege nemcsak a feltételek semmisségét, hanem a szerződés teljes egészének érvénytelenségét is maga után vonja (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 65. és 66. pont).

- 76 Ebből következik, hogy a jelzáloghitel-szerződések tisztességtelen feltételek megléte miatti semmisségének gyakorlati következményeire vonatkozó nemzeti szabályok uniós joggal való összeegyeztethetősége attól a kérdéstől függ, hogy e szabályok egyrészt lehetővé teszik-e a fogyasztó azon jogi és ténybeli helyzetének helyreállítását, amelyben az érintett fogyasztó akkor lett volna, ha nem köti meg a szerződést, másrészt nem veszélyeztetik-e a 93/13 irányelv által elérni kívánt visszatartó hatást (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 68. pont).

Ezzel cáfolható a Kormány, a Magyar Nemzeti Bank és a Bankszövetség azon kinyilvánított hazugsága, hogy csak egy adott szolgáltató lízingszerződésére vonatkozik az EUB ítélete.

- 77 Az ilyen jogi és ténybeli állapot helyreállítása érdekében az olyan lízingszerződés esetében, mint amelyről az alapügyben szó van, a fogyasztóknak egyrészt jogosultnak kell lenniük a hitelintézettől legalább az e szerződés teljesítése címén megfizetett havi törlesztőrészek és költségek visszatérítését, valamint a felszólítástól számított törvényes késedelmi kamatok megfizetését követelni (lásd ebben az értelemben: 2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 74. pont).
- 78 Így a jelen ügyben nem elegendő, ha kizárólag az érintett hitelintézet által az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés alapján kapott összegeket térítik vissza a két fogyasztónak, amint azt a kérdést előterjesztő bíróság javasolja, mivel a fogyasztóknak – éppen ellenkezőleg – az alapügyben szóban forgó lízingszerződés alapján megfizetett havi törlesztőrészek és költségek teljes összegének visszatérítése jár.

Tehát nem a DH1 tv 3.§ (2) bekezdése utáni „rendezés” irreleváns, mint megoldás, hiszen az in integrum restitutio a követelmény.

- 79 Másrészt, ami az érintett eladót vagy szolgáltatót, vagyis a jelen ügyben a hitelintézetet illeti, az nem lehet jogosult arra, hogy a fogyasztóktól a lízingszerződés teljesítése címén a rendelkezésükre bocsátott vagyontárgy visszaszolgáltatásán vagy az annak megfelelő érték visszafizetésén túlmenően ellentételezést, valamint adott esetben késedelmi kamatok megfizetését követelje. Az a tény ugyanis, hogy a hitelintézetnek ilyen jogot biztosítanak, és ennél fogva az ahhoz való jogot biztosítják, hogy díjazásban részesüljön a fogyasztási cikk a fogyasztók általi használatáért, elősegítene azon

visszatartó hatás megszüntetését, amelyet az eladókra vagy szolgáltatókra az e szerződés semmisségének megállapítása gyakorol (lásd ebben az értelemben: 2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 76. és 78. pont).

- 80 Ezt az értelmezést nem kérdőjelezi meg a kérdést előterjesztő bíróság által említett azon követelmény, hogy biztosítani kell, hogy a kiszabott szankció „arányos legyen”. Egyrészt ugyanis a Bíróság kimondta, hogy azon szerződés érvénytelenné nyilvánítása, amelynek valamely feltétele tisztességtelen jellegét megállapították, nem minősül a 93/13 irányelvben előírt szankciónak (2024. május 30-i Deutsche Bank Polska végzés, C-325/23, EU:C:2024:453, 74. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 81 Másrészt, bár azon jogi és ténybeli állapot helyreállításának célját, amelyben az érintett fogyasztó az általa kötött szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel hiányában lett volna, az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett kell követni, ezen elvvel csak akkor ellentétes e szerződés egészének érvénytelenné nyilvánítása, **ha azon következmények objektív megközelítés alapján történő meghatározása, amelyeket valamely kikötés tisztességtelen jellegének megállapításából az e kikötést tartalmazó szerződés fennmaradásának kérdését illetően a nemzeti jog alapján kell levonni, mérlegelési vagy értelmezési mozgásteret hagy a nemzeti bíróság számára** (lásd ebben az értelemben: 2023. november 23-i Provident Polska ítélet, C-321/22, EU:C:2023:911, 85. és 86. pont).

82 Márpedig olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, ki kell zárni az ilyen mozgáster fennállását, amint az a jelen ítélet 67. pontjából következik.

- 83 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy belső jogára tekintettel **csak úgy lehetséges azon jogi és ténybeli állapot helyreállítása**, amelyben az érintett fogyasztók a megkötött szerződés hiányában lettek volna, ha e jogot *contra legem* értelmezi, emlékeztetni kell arra, hogy ha a Bíróság ítélkezési gyakorlata egyértelmű választ adott az uniós jog értelmezésével kapcsolatos valamely kérdésre, a nemzeti bíróságnak meg kell tennie mindent, ami az uniós jog ezen értelmezésének érvényre juttatásához szükséges (2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 42. pont).

- 84 Márpedig a jelen ügyben az irányelvi rendelkezéseket illetően igaz, hogy azok önmagukban nem keletkeztetnek magánszemélyekre vonatkozó kötelezettségeket, következésképpen azokra önmagukban nem is lehet nemzeti bíróság előtt magánszemélyekkel szemben hivatkozni (2022. január 18-i Thelen Technopark Berlin ítélet, C-261/20, EU:C:2022:33, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

85 Mindemellett a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének elve a Szerződések rendszeréből következik, amennyiben lehetővé teszi a nemzeti bíróságoknak, hogy az előttük folyamatban lévő ügyek elbírálása során hatáskörüknek megfelelően biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését (2024. április 9-i Profi Credit Polska [jogerős határozattal befejezett eljárás újraindítása] ítélet, C-582/21, EU:C:2024:282, 61. pont).

- 86 E tekintetben a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy kizárólag magánszemélyek közötti jogvita esetén a valamely irányelv által meghatározott kötelezettségeknek a nemzeti jogába való átültetése érdekében hozott rendelkezések alkalmazása során egy tagállami bíróság a nemzeti jogrend valamennyi szabályát köteles figyelembe venni, és azt a lehetőségekhez képest, az irányelv szövegét

- és célját figyelembe véve köteles úgy értelmezni, hogy az irányelv céljával összhangban lévő eredményre jusson (2022. január 18-i Thelen Technopark Berlin ítélet, C-261/20, EU:C:2022:33, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 87 Kétségtelen, hogy a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezése ezen elvének vannak bizonyos korlátai. Így a nemzeti bíróság azon kötelezettségét, hogy a belső joga irányadó szabályainak értelmezésekor és alkalmazásakor figyelembe kell vennie az irányelv tartalmát, az általános jogelvek korlátozzák, továbbá e kötelezettség nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (2014. április 30-i Kásler és Káslerné Rábai ítélet, C-26/13, EU:C:2014:282, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 88 Mindazonáltal **a Bíróság azt is kimondta, hogy az összhangban álló értelmezés követelménye a nemzeti bíróságok azon kötelezettségével jár, hogy adott esetben módosítaniuk kell az állandó ítélkezési gyakorlatot, amennyiben az a belső joguknak valamely irányelv céljaival összeegyeztethetetlen értelmezésén alapul, és hogy – bírói hatalmuknál fogva – mellőzniük kell valamely felsőbb bíróság által elfogadott minden olyan értelmezés alkalmazását, amely e bíróságra nézve e jog értelmében kötelező lenne, amennyiben ezen értelmezés nem egyeztethető össze ezen irányelvvel** (lásd ebben az értelemben: 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2017:503, 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 89 Következésképpen valamely nemzeti bíróság nem tekintheti megalapozottnak úgy, hogy csupán azon okból kifolyólag lehetetlen a kérdéses nemzeti rendelkezést az uniós joggal összhangban értelmezni, hogy e rendelkezést korábban állandó jelleggel e joggal összeegyeztethetetlen módon értelmezték (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2017:503, 79. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 90 Mindazonáltal abban az esetben, ha ez a lehetetlenség bizonyítást nyer, a két fogyasztónak – mint a nemzeti jog uniós joggal való összeegyeztethetlensége miatt sérelmet szenvedett feleknek – lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az 1991. november 19-i Francovich és társai ítéletből (C-6/90 és C-9/90, EU:C:1991:428) eredő ítélkezési gyakorlatra hivatkozzanak annak érdekében, hogy adott esetben kártérítést kapjanak (lásd ebben az értelemben: 2022. január 18-i Thelen Technopark Berlin ítélet C-261/20, EU:C:2022:33, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 91 A fentiek összességére tekintettel az első és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését – ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben – úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a devizában nyilvántartott olyan lízingszerződés, amely az e devizához kapcsolódó árfolyamkockázatot az érintett fogyasztóra hárító kikötés mint tisztességtelen kikötés elhagyása folytán érvénytelenné vált, az első rendelkezés értelmében „a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető”, ha e szerződés olyan nemzeti jogszabály hatálya alá tartozik, amely az ilyen szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként azt írja elő, hogy e fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatásai alól kell teljes mértékben mentesíteni, miközben e szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad. Ilyen esetben, mivel az említett szerződés az említett kikötés kihagyásával nem maradhat fenn, az említett rendelkezések azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását írják elő, amelyben az említett fogyasztó ugyanezen szerződés hiányában lett volna.

E. A Kúria nem hagy fel a célzatos uniós jogsértéssel és az EUB ítéletek hatályának korlátozásával.

A Gfv.VI.30.194/2025/2. sz. alatti végzés a C-630/23 alapügyében keletkezett:

[26] A Kúria a JEH meghozatalát követően folytatódó felülvizsgálati eljárásban az alperesek által a C-630/23. számú ítélet meghozatalát követően előterjesztett, **a Bíróság előtti újabb előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó kérelmet vizsgálta elsőként.** Az alperesek az általuk megfogalmazott kérdéseket azzal indokolták, hogy a Kúria jelen ügyben eljáró tanácsa az elmúlt évtizedben rendszerszinten tagadta az uniós jog primátusát. A C-630/23. számú ügyben olyan kérdést jelenített meg, amely bizonyította, hogy „a tanácsban sem képesség, sem hajlandóság nincs az uniós jog alkalmazására. Aggályos, hogy nincs olyan tanács a Kúrián, amely ne lenne érintett az önkényes ítélkezési gyakorlattal”. A Kúria a kérelem elbírálása körében rámutat arra, hogy a korábban a Kúria által kezdeményezett több előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen ügyben kezdeményezett C-630/23. számú előzetes döntéshozatali eljárás is a fenti – a jogászi hivatáshoz egyebekben nem méltó hangvételű – kijelentésekkel szemben azt igazolják, hogy a Kúria a Bírósággal való párbeszéd keretében az uniós jog szükséges értelmezését felvető kérdésekben a Bírósághoz fordul előzetes döntéshozatali kérelemmel. A Kúria által kezdeményezett korábbi előzetes döntéshozatali eljárások és a C-630/23. számú eljárás is anélkül fejeződtek be, hogy abban a Bíróság előtt bármilyen észszerű kétség merült volna fel azzal kapcsolatban, hogy a Kúria mint tagállami bíróság rendelkezik-e azokkal a megkívánt jellemzőkkel, amelyek az előzetes döntéshozatal kezdeményezésére az EUMSZ 267. cikke alapján feljogosítják.

A valóság a fenti propagandával szemben az, hogy a Kúria ugyan néha az EUB felé fordul előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel, majd az meghozott ítélet alkalmazását megtagadja.

A C-26/13 Kásler-ügyben a Bíróság kimondta, hogy a szerződés érvényessé nyilvánítására nincsen lehetőség, illetve a semmisséget csak akkor lehet diszpozitív norma behelyettesítésével orvosolni, ha a semmisség teljes, ha a fogyasztó kinyilvánítja ügydöntő akaratát, hogy kéri a behelyettesítést. Erre a Kúria mit tett a folytatódó eljárásban? Felülvizsgálati döntésében kimondta a szerződés teljes semmisségét, kizárta az érvényessé nyilvánítást, majd az indokolásban behelyettesíteni rendelte az MNB árfolyamát, így nyilvánította érvényesnek a szerződést. A Kúria azon túl megtagadta az összes magyar vonatkozású EUB ítélet alkalmazását.

A jogászi hivatás méltóságával összeegyeztethetetlen, hogy egy kúriai bíró, aki egyben egyetemi tanszékvezető tanár is, megtagadja az EUB ítéletek alkalmazását, azok hatályát korlátozza. A Kúria akkor sem fogja saját pártatlanságát és függetlenségét próbára tenni az EUB előtt, ha milliónyi aggály merült fel. Minthogy már fel is merült, aminek – többek között – a MABIE is hangot adott, de az EP LIBE jelentése is megfogalmazott, majd legutóbb az EUB elnöke tette szóvá. Azonban érthető, hogy a kúriai bírók saját vélt méltóságukat ezer körömmel védelmezik.

[27] Rámutat a Kúria továbbá arra is, hogy a jelen ügy érdemi elbírálása szempontjából irreleváns árfolyamrés megítélése tekintetében – a későbbiekben részletesen is kifejtettek szerint – a felülvizsgálati kérelemben megjelenő jogi álláspontban kifejtettekkel éppen ellentétesen foglalt

állást a Bíróság joggyakorlatában, így az előzetes döntéshozatali kérelem „azt a [kúriai] gyakorlatot, melyet a Bíróság irányelvet sértőnek minősített” megfogalmazása nélkülözi a tényalapot. Ha a Bíróság jogértelmezésével egyező joggyakorlattal az alperesek nem értenek egyet, ez önmagában nem ad alapot előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére. Mindezek alapján az alperesek által felvetett érdemi kérdésben sincs szükség a Bírósághoz fordulni.

A Pálffi-ügyben (A C-630/23 alapügye) a fogyasztók és jogi képviselőjük pont a Bíróság értelemezését fogadják el, ugyanis egyfelől más lehetőség e körben nincsen, másfelől az előzetes döntéshozatali eljárásban a Bíróság és az én jogi álláspontom AZONOS volt.

[35] A felülvizsgálati kérelemben állított, érdemben vizsgálható anyagi jogi jogszabálysértéseket illetően a Kúria álláspontja a következő.

[36] Az alperesek a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási árfolyam (árfolyamrés) alkalmazását előíró, semmis kikötés helyébe a MNB hivatalos árfolyam alkalmazását elrendelő DH1 törvény 3. § (2) bekezdése, a DH2 törvény ezzel kapcsolatos elszámolást tartalmazó, valamint az eredeti állapot helyreállítását kizáró rendelkezései félretételének szükségességét érdemben a Simmenthal-eltvre (1978. március 9-i Simmenthal ítélet, 106/77., EU:C:1978:49, 26. pont) hivatkozással kérték. Állították, a szerződés az árfolyamrés szerződésből való „kiesésével” együtt megszűnő árfolyamkockázat folytán devizával indexált szerződésként nem maradhat fenn.

Na igen. Ezt tartalmazza az EUB ítéletek teljes rendszere.

[38] A Bíróság a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott C-118/17. számú ítélete (2019. március 14-i Dunai ügy, EU:C:2019:207) 42. pontjában kifejtette, az Irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok az Irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből következő követelmények tiszteletben tartása mellett jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételeknek a fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának. A C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében a Bíróság egyrészt az árfolyamkockázatról, másrészt az ettől eltérő jogi megítélésű árfolyamrésről nyilvánított véleményt. Az árfolyamrés tekintetében rámutatott, hogy az Irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő „egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel” fogalmat akként kell értelmezni, hogy az vonatkozik többek között az olyan szerződési feltételre, amelyet valamely kötelező érvényű, a szerződés fogyasztóval történő megkötését követően elfogadott olyan nemzeti jogszabályi rendelkezés módosított, amely arra irányul, hogy más szabályt léptessenek az említett szerződésben foglalt valamely semmis feltétel helyébe. Amikor a nemzeti jogalkotó a DH1 törvény 3. §-ának (2) bekezdése és a DH3 törvény 10. §-a értelmében olyan feltételt léptetett az árfolyamrésről szóló feltétel helyébe, amely előírja, hogy a szerződő felek között a Magyar Nemzeti Bank által meghatározott, az esedékesség időpontjában jegyzett árfolyamot kell alkalmazni, az ilyen típusú kölcsönszerződésekben foglalt kötelezettségekre vonatkozó bizonyos feltételeket szándékozott meghatározni (2018. szeptember 20-i OTP Bank és OTP Faktoring ítélet, C51/17., EU:C:2018:750, 62. pont). A C-932/19. számú előzetes döntéshozatali eljárás tárgyát lényegében a DH1 törvény Irányelv 6. cikke (1) bekezdésének megfeleltetése képezte. A Bíróság ezen döntésében – megismételve a C-118/17. számú ítélet 56. pontjában már kimondottakat – nem tekintette ellentétessnek az Irányelv e rendelkezésével az olyan nemzeti szabályozást, amely a fogyasztóval kötött kölcsönszerződéseket illetően semmisnek nyilvánítja az árfolyamrésre vonatkozó, tisztességtelenné tekintett kikötést, és arra kötelezi a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságot, hogy e kikötést a nemzeti jog hivatalos árfolyam alkalmazását előíró rendelkezésével váltsa fel. Az árfolyamrés tisztességtelenségének a szerződés megkötését követően meghozott nemzeti jogszabály rendelkezése szerinti kiküszöbölésére tehát

mód van, anélkül hogy e bíróságnak lehetősége lenne az érintett fogyasztó azon kérelmének helyt adni, amely a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségének megállapítására irányul, még akkor is, ha az említett bíróság is úgy ítéli meg, hogy e szerződés fenntartása ellentétes lenne a fogyasztó érdekeivel, különös tekintettel az árfolyamkockázatra, amely a fogyasztót az említett szerződés egy másik kikötése értelmében továbbra is terheli, feltéve, hogy ugyanez a bíróság az önálló mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében és anélkül, hogy az e fogyasztó által kifejezett szándék elsőbbséget élvezhetne e mérlegelési jogkörhöz képest, meg tudja állapítani, hogy az e nemzeti jogszabályban így előírt intézkedések megtétele valóban lehetővé teszi azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, amelyben az említett fogyasztó e tisztességtelen kikötés hiányában lett volna (2021. szeptember 2-i OTP Jelzálogbank és társai ítélet, C-932/19., EU:C:2021:673, 51. pont).

Fentiekben a Kúria valótlanúságot állít, ugyanis:

- ❖ *Az EUB csak az **irányelv céljával** nem tekintette ellentétesnek a tagállami kógens normával való beavatkozást, amennyiben magasabb fokú jogvédelmet ad a fogyasztóknak, illetve nem tesz lehetővé azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását, melyben a fogyasztó akkor lenne, ha meg se kötötte volna a szerződést.*

A C-630/23 ügyben tartalmát a fentiekben már ismertettem, így teljesen világos, hogy a kúriai bírók megváltoztatják az EUB ítéletek tartalmát, melyre sem hatáskörük nincsen, sem logikai lehetőségük.

- ❖ *A Kúria által hivatkozott C-932/19 ügy kapcsán a Veszprémi Törvényszék és a Győri Ítéltábla kerek perec megtagadta az EUB ítélet alkalmazását. Emellé kitaláltak valamilyen jogtudománnyal összeegyeztethetetlen spekulációt, melyet nem mernek kivinni az EUB elé, mert botrány lenne abból. A kúriai végzés [38] bekezdésének utolsó mondatai a C-451/10 Perenicova-ítéletre utalnak, de a Kúria nem érti, miről van szó.*

[39] A deviza alapú fogyasztói szerződések árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltételeinek tisztességtelensége esetében tehát **a DH1 törvény és a DH2 törvény rendelkezései biztosítják azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztók az ilyen feltételek hiányában lettek volna.** A Bíróság idézett döntéseiből észszerű kétség nélkül megállapítható, hogy a felperesek felülvizsgálati érvelésével szemben nem ellentétes az Irányelv rendelkezéseivel – így a 6. cikk (1) bekezdésével sem – a magyar jogalkotó által a DH1 törvény 3. § (2) bekezdésével az árfolyamrés alkalmazásából adódó tisztességtelen szerződési feltételek helyébe léptetett szerződési rendelkezés (Kúria Pfv.III.21.204/2024/10.).

Ez sajnos valótlan állítás, ugyanis az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállítását a DH tv kiigazító rendszere pont nem teszi lehetővé.

Mit is mondott erre a C-630/23 ítélet?

- 68 Kétségtelen, hogy a Bíróság kimondta, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével ilyen helyzetben nem ellentétes az, ha a nemzeti bíróság a szerződések jogára vonatkozó elvek alkalmazásával a szerződésben szereplő tisztességtelen feltételt úgy semmisíti meg, hogy azt a nemzeti jog valamely diszpozitív vagy az ezen szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezésével helyettesíti olyan helyzetekben, amelyekben e tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítása arra kötelezi a bíróságot, hogy az említett szerződést teljes

egészében semmisítse meg, és ezzel a fogyasztót különösen káros következményeknek teszi ki, és így őt ezáltal bünteti (lásd ebben az értelemben: 2019. március 26-i Abanca Corporación Bancaria és Bankia ítélet, C-70/17 és C-179/17, EU:C:2019:250, 56., 59. és 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 69 E vonatkozásban hangsúlyozni kell, hogy a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítása következtében a fogyasztó helyzetére gyakorolt, az ezen ítélkezési gyakorlat szerinti következmények értékelése szempontjából **a fogyasztó e tekintetben kinyilvánított szándéka döntő jelentőséggel bír** (2022. szeptember 8-i D. B. P. és társai [Devizában nyilvántartott jelzáloghitel] ítélet, C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 74. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A fogyasztók márpedig kinyilvánították, hogy nem kérnek a DH1 tv. behelyettesítési rendszeréből, az ellen kifejezetten tiltakoznak.

- 70 Márpedig a jelen ügyben, függetlenül attól, hogy létezik-e az említett ítélkezési gyakorlat értelmében a magyar jogban valamely diszpozitív vagy az érintett szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezés, a két fogyasztó mind a kérdést előterjesztő bíróság előtt, mind pedig a Bírósághoz benyújtott írásbeli észrevételeiben egyértelműen kifejezte azon kívánságát, hogy az alapügyben szóban forgó lízingszerződést teljes egészében nyilvánítsák semmisnek. E körülmények között a jelen ügyben nem állapítható meg azon feltétel teljesülése, amely szerint a szerződés egészének megsemmisítése folytán az érintett fogyasztókat különösen káros következmények érik, ami ahhoz szükséges, hogy a nemzeti bíróság a megsemmisített tisztességtelen kikötést a belső jogának valamely diszpozitív vagy az ezen szerződés feleinek megállapodása esetén alkalmazandó rendelkezésével helyettesíthesse (lásd ebben az értelemben: 2022. szeptember 8-i D. B. P. és társai [Devizában nyilvántartott jelzáloghitel] ítélet, C-80/21–C-82/21, EU:C:2022:646, 78. pont).
- 71 Másodszor, a Bíróság megállapította, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételek fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának, megőrizve ezzel e szerződések érvényességét, azzal a megkötéssel, hogy **a nemzeti jogalkotó e vonatkozásban köteles tiszteltben tartani az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményeket** (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 40. és 42. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 72 Ugyanakkor a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy a jelen ügyben létezne ilyen szabályozás az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötést illetően, mivel **a kérdést előterjesztő bíróság ennek keretében kizárólag az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos nemzeti jogszabályokra hivatkozik, amelyek célja az, hogy „a nagyszámú érvényes szerződés esetén a fogyasztókat mentesítsék az árfolyamkockázat jövőbeni viselése alól”.**

Postosan! A DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében foglalt kógens norma alkalmazása nem az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállítása volt.

- 76 Ebből következik, hogy a jelzáloghitel-szerződések tisztességtelen feltételek megléte miatti semmisségének gyakorlati következményeire vonatkozó nemzeti szabályok uniós joggal való összeegyeztethetősége attól a kérdéstől függ, hogy e szabályok egyrészt lehetővé teszik-e a fogyasztó azon jogi és ténybeli helyzetének helyreállítását, amelyben az érintett fogyasztó akkor lett volna, ha nem köti meg e szerződést, másrészt nem veszélyeztetik-e a 93/13 irányelv által elérni kívánt

visszatartó hatást (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 68. pont).

- 81 Másrészt, bár azon jogi és ténybeli állapot helyreállításának célját, amelyben az érintett fogyasztó az általa kötött szerződésben szereplő tisztességtelen feltétel hiányában lett volna, az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett kell követni, ezen elvvel csak akkor ellentétes e szerződés egészének érvénytelenné nyilvánítása, ha azon következmények objektív megközelítés alapján történő meghatározása, amelyeket valamely kikötés tisztességtelen jellegének megállapításából az e kikötést tartalmazó szerződés fennmaradásának kérdését illetően a nemzeti jog alapján kell levonni, mérlegelési vagy értelmezési mozgásteret hagy a nemzeti bíróság számára (lásd ebben az értelemben: 2023. november 23-i Provident Polska ítélet, C-321/22, EU:C:2023:911, 85. és 86. pont).
- 82 Márpedig olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, ki kell zárni az ilyen mozgástér fennállását, amint az a jelen ítélet 67. pontjából következik.
- 83 Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy belső jogára tekintettel csak úgy lehetséges azon jogi és ténybeli állapot helyreállítása, amelyben az érintett fogyasztók a megkötött szerződés hiányában lettek volna, ha e jogot *contra legem* értelmezi, emlékeztetni kell arra, hogy ha a Bíróság ítélkezési gyakorlata egyértelmű választ adott az uniós jog értelmezésével kapcsolatos valamely kérdésre, a nemzeti bíróságnak meg kell tennie mindent, ami az uniós jog ezen értelmezésének érvényre juttatásához szükséges (2022. március 10-i Grossmania ítélet, C-177/20, EU:C:2022:175, 42. pont).

És különösen:

- 59 Így felmerül a kérdés, hogy a jelen ítélet 49. és 50. pontjában említett megoldás összhangban áll-e ezen irányelvnek az ezen ítélet 53–58. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat szerint értelmezett 6. cikke (1) bekezdése második tagmondatával.
- 60 A kérdést előterjesztő bíróság hajlik annak megállapítására, hogy ez a helyzet áll fenn, mivel a jelen ügyben az árfolyamkockázatra vonatkozó tisztességtelen kikötést álláspontja szerint egyszerűen elhagyják az alapügyben szóban forgó lízingszerződésből, így e feltétel már nem jelent kötelezettséget a két fogyasztó számára. E szerződés így a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében vett „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető” a DH1 és a DH2 törvényben előírt átváltási mechanizmus révén, és ennél fogva e rendelkezés értelmében „változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket”.
- 61 Ugyanakkor a nemzeti jog által alkalmazott ilyen megoldás önmagában nem elegendő annak megállapításához, hogy valamely szerződés a 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második tagmondata értelmében „tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető”.
- 62 E célból ugyanis bizonyítani kell, hogy – amint az a jelen ítélet 56. és 58. pontjában említett ítélkezési gyakorlatból következik – az érintett szerződés ilyen fennmaradása jogilag lehetséges, és hogy az nem jár azon túlmenő módosítással, mint ami az e kikötések elhagyásából ered, aminek hiányában e szerződés fennmaradása ellentétes lenne e rendelkezéssel.
- 63 Márpedig ha a kérdést előterjesztő bíróság korábban már megállapította – mint a jelen ügyben is –, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés határozza meg az alapügyben szóban forgó szerződés elsődleges tárgyát, és annak megszüntetése e szerződés érvénytelenségét vonná maga után, a

szerződés fennmaradása jogilag nem tűnik lehetségesnek, amit ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróságnak kell adott esetben értékelnie (lásd ebben az értelemben: 2019. június 5-i GT ítélet, C-38/17, EU:C:2019:461, 43. pont; 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 52. pont).

- 64 Ezenkívül a Bíróság kimondta, hogy a nemzeti bíróság nem orvosolhatja a szerződésnek az abban szereplő valamely kikötés tisztességtelen jellegéből eredő érvénytelenségét oly módon, hogy a szerződést érvényesnek nyilvánítja, és egyidejűleg módosítja annak pénznemét. A bíróság ilyen beavatkozása végeredményben e kikötés tartalmának megváltoztatását jelentené (2023. április 27-i AxFina Hungary ítélet, C-705/21, EU:C:2023:352, 41. pont).

Összefoglalva:

- 45 Ebből következik, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást. Ennélfogva egy ilyen kikötés tisztességtelen jellege bírósági megállapításának főszabály szerint **azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne** (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmisségének következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Azt a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésének alkalmazása kizárja. Hiszen a kieső feltétel helyébe egy másik feltétel lép.

- 48 Következésképpen, bár a tagállamok feladata az, hogy a nemzeti joguk által meghatározzák a valamely szerződésben foglalt kikötés tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját, a tisztességtelen jelleg megállapításának **lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó ezen tisztességtelen feltétel hiányában találná magát; többek között azzal, hogy a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot** (2024. április 25-i CaixaBank [Elévülési idő] ítélet, C-484/21, EU:C:2024:360, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

A DH törvények rendszere ezt kizárja.

- 76 Ebből következik, hogy a jelzáloghitel-szerződések tisztességtelen feltételek megléte miatti semmisségének gyakorlati következményeire vonatkozó **nemzeti szabályok uniós joggal való összeegyeztethetősége attól a kérdéstől függ, hogy** e szabályok egyrészt **lehetővé teszik-e a fogyasztó azon jogi és ténybeli helyzetének helyreállítását, amelyben az érintett fogyasztó akkor lett volna, ha nem köti meg a szerződést**, másrészt **nem veszélyeztetik-e a 93/13 irányelv által elérni kívánt visszatartó hatást** (2023. június 15-i Bank M. [A szerződés semmissé nyilvánításának következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 68. pont).

DH törvények ennek nem felelnek meg.

- [40] Erre tekintettel a Kúria a jelen ügyben a Bírósághoz előterjesztett előzetes döntéshozatali indítványában a DH1 törvény alkalmazhatóságával kapcsolatos kérdést nem fogalmazott meg. A C-630/23. számú ítélet ennek megfelelően nem foglalt állást a DH1 törvénynek az Irányelvben megfogalmazott célkitűzésekkel való összhangjáról, az uniós jognak való megfeleléséről, jogértelmezése nem terjedt ki az Irányelv 1. cikkének (2) bekezdésére (amely szerint: „Azok a feltételek, amelyek kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket [...] tükrözik, [...] nem tartoznak az ebben az irányelvben előírt rendelkezések hatálya alá”). Ez egyértelműen

megállapítható a C-630/23. számú ítélet 39-40. és 71-73. pontjaiból, de ennek tényét a JEH is megállapította a [39] bekezdésében.

Kúria pont a fentiekben ismertetettek alapján valótlanságot állított. Az EUB megfogalmazta az érveit az alkalmazhatóság korlátjai kapcsán.

Az ítélet 39-40. pontjai nem az EUB álláspontját tartalmazzák, hanem a Kúria előterjesztett érveit, melyre a Kúria már csak ne hivatkozzon úgy, mintha azt az EUB mondta volna! Csakhogy a hivatkozott részek így szólnak:

- 39 Előjáróban pontosítani kell, hogy mivel e kérdések a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján tisztességtelennek nyilvánított feltételt tartalmazó szerződésre vonatkoznak, e kérdések szükségképpen azt feltételezik, hogy e kikötés ezen irányelv hatálya alá tartozik, tehát az irányelv 1. cikkének (2) bekezdése alapján – amely kizárja ezen irányelv hatálya alól többek között a kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket tükröző szerződési feltételeket – **nem vonható ki az irányelv hatálya alól.**
- 40 E tekintetben, noha a kérdést előterjesztő bíróság az első kérdésében „törvényi rendelkezések[ben előírt]” „devizaátváltási mechanizmusra” hivatkozik, **a Bíróság rendelkezésére álló iratokban semmi nem utal arra, hogy** az említett feltétel, amely magára az árfolyamkockázatra, nem pedig a deviza átváltásának módjára vonatkozik, tükrözné az ilyen rendelkezések tartalmát, mivel **e bíróság egyébiránt nem fejt ki azokat az okokat, amelyek miatt mindemellett szükséges lenne, hogy a Bíróság értelmezze a 93/13 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését.**

Azaz, maga a Kúria sem állította azt, hogy ne tartozna az irányelv hatálya alá a DH törvények kiegészítő rendszere, hiszen az EUB több ítéletében kimondta, nem a normát minősíti, hanem a szerződésre gyakorolt hatását.

- 71 Másodszor, a Bíróság megállapította, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételek fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának, megőrizve ezzel e szerződések érvényességét, **azzal a megkötéssel, hogy a nemzeti jogalkotó e vonatkozásban köteles tiszteletben tartani az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő követelményeket** (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 40. és 42. pont; 2021. április 29-i Bank BPH ítélet, C-19/20, EU:C:2021:341, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 72 Ugyanakkor a Bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy a jelen ügyben létezne ilyen szabályozás az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötést illetően, mivel a kérdést előterjesztő bíróság ennek keretében kizárólag az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos nemzeti jogszabályokra hivatkozik, amelyek célja az, hogy „a nagyszámú érvényes szerződés esetén a fogyasztókat mentesítsék az árfolyamkockázat jövőbeni viselése alól”.
- 73 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos problémák orvoslására irányuló jogszabály fennállása nem érinti azt a vizsgálatot, amelyet a 93/13 irányelvre tekintettel az érintett szerződések más feltételei, mint például az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések tekintetében kell elvégezni (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17, EU:C:2019:207, 46. pont; 2021. szeptember 2-i OTP Jelzálogbank és társai ítélet, C-932/19, EU:C:2021:673, 45. pont).

Azaz a Kúria ismét csúsztat és valótlanságot állít. A DH törvények hatása az irányelv hatálya alá tartozik:

C-118/17 Dunai-ítélet:

- 37 Ez utóbbi szerződési feltételeket illetően, amelyek az említett törvények értelmében visszamenőlegesen az érintett kölcsönszerződések részévé váltak, a Bíróság 2018. szeptember 20-i OTP Bank és OTP Faktoring ítéletének (C-51/17, EU:C:2018:750) 62–64. pontjában kimondta, hogy az ilyen, kötelező érvényű jogszabályi rendelkezéseket tükröző szerződési feltételek nem tartozhatnak a 93/13 irányelv hatálya alá, mivel ez az irányelv a 2. cikkének (1) bekezdése értelmében nem alkalmazandó az eladó vagy szolgáltató, valamint a fogyasztó között létrejött szerződésben szereplő azon feltételekre, amelyeket valamely nemzeti szabályozás határoz meg.
- 38 Mindemellett az előzetes döntéshozatalra előterjesztett három kérdés nem magukra az említett jogszabályok által utólagosan a kölcsönszerződésekbe illesztett szerződési feltételekre, hanem **e jogszabályoknak a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében az eredetileg az érintett kölcsönszerződésekben szereplő árfolyamra vonatkozó szerződési feltételt illetően biztosított védelemmel kapcsolatban kifejtett hatására irányul.**
- 39 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az említett 6. cikk (1) bekezdése megköveteli, hogy a tagállamok rögzítsék, hogy a tisztességtelen szerződési feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.
- 40 Jóllehet a magyar jogalkotó úgy orvosolta a hitelintézetek azon gyakorlatához kapcsolódó problémákat, hogy árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltételeket tartalmazó kölcsönszerződéseket kötnek, hogy e szerződési feltételeket törvényi úton módosította, miközben a kölcsönszerződéseket érvényben tartotta, az ilyen megközelítés megfelel az uniós törvényhozó által a 93/13 irányelv, és többek között ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének keretében követett **célkitűzésnek**. E cél ugyanis a felek közötti egyensúly helyreállítása elvileg egy szerződés egésze érvényességének fenntartásával, nem pedig a tisztességtelen feltételeket tartalmazó valamennyi szerződés semmissé nyilvánítása (lásd ebben az értelemben: 2012. március 15-i Pereničová és Perenič ítélet, C-453/10, EU:C:2012:144, 31. pont).
- 41 **Ugyanakkor e 6. cikk (1) bekezdését illetően a Bíróság azt is kimondta, hogy azt úgy kell értelmezni, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást; ezen értelmezésnek azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne** (lásd ebben az értelemben: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 61. pont).
- 42 Noha a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése nem képezi akadályát annak, hogy a tagállamok jogszabállyal vessenek véget a tisztességtelen szerződési feltételeknek a fogyasztók és eladók vagy szolgáltatók közötti szerződésekben történő használatának, attól még **a jogalkotó e vonatkozásban köteles tiszteletben tartani az ugyanezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdéséből következő követelményeket.**

- 43 Az ugyanis, hogy bizonyos szerződési feltételeket jogszabály útján minősítettek tisztességtelennek és semmisnek, valamint **azokat az adott szerződés érvényben tartása érdekében új szerződési feltételekkel helyettesítették, nem fejthet ki olyan hatást, amely gyengíti a fogyasztók számára biztosított – a jelen ítélet 40. pontjában felidézett – védelmet.**
- 44 A jelen ügyben, jöllehet a Dunai Zs. által benyújtott kereset az eredetileg a bankkal kötött kölcsönszerződésben foglalt, árfolyamrésre vonatkozó feltételen alapult, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a fent hivatkozott nemzeti jogszabályok, amelyek az ilyen jellegű szerződési feltételeket tisztességtelennek nyilvánították, lehetővé teszik-e azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben Dunai Zs. az ilyen tisztességtelen feltétel hiányában lett volna, többek között azzal, hogy biztosítják az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – Dunai Zs. kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (lásd ebben az értelemben: 2018. május 31-i Sziber ítélet, C-483/16, EU:C:2018:367, 53. pont).
- 45 Ebből következően a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével nem ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely az eljáró bíróság számára nem teszi lehetővé, hogy helyt adjon a kölcsönszerződés valamely, árfolyamrésszel kapcsolatos rendelkezésének tisztességtelen jellege miatti megsemmisítésére irányuló olyan kérelemnek, mint amilyen az alapügyben szerepel, **feltéve hogy az ilyen szerződési feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen szerződési feltétel hiányában lett volna.**
- 46 Másodszor, az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződési feltételeket illetően ki kell emelni elsősorban, hogy a Bíróság a 2018. szeptember 20-i OTP Bank és OTP Faktoring ítélet (C-51/17, EU:C:2018:750) 65–67. pontjában megállapította, hogy a jelen ítélet 36. pontjában felidézett megfontolások nem jelentik azt, hogy az ilyen szerződési feltételek összességükben nem tartozhatnak a 93/13 irányelv hatálya alá, mivel a DH 1 törvény 3. §-ának (2) bekezdéséből és a DH 3 törvény 10. §-ából származó módosítások mögött nem volt olyan szándék, hogy az érintett kölcsönszerződés megkötésének időpontja és annak a DH 3 törvény értelmében forintba történő átváltása közötti időszakot illetően egészében rendezzék az árfolyamkockázattal kapcsolatos kérdést.

A Kúria módszere az, hogy tényként rögzíti, a kógens norma megfelel azon jogi és ténybeli állapot helyreállításának, melyben a fogyasztó akkor lenne, ha meg sem köti a szerződést, azonban ez egy logikai képtelenség, és a Kúria nem hajlandó kiküldeni az előzetes döntéshozatali kérelmet, mert a hazudozása megbukna.

- [41] A Bíróság a C-630/23. számú ítéletének 73. pontjában – a korábbi joggyakorlatára való utalással – kifejezetten megállapította, hogy az árfolyamrésre vonatkozó kikötésekkel kapcsolatos problémák orvoslására irányuló jogszabály fennállása nem érinti azt a vizsgálatot, amelyet az Irányelvre tekintettel az érintett szerződések más feltételei, mint például az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötések tekintetében kell elvégezni (lásd ebben az értelemben: 2019. március 14-i Dunai ítélet, C-118/17., EU:C:2019:207, 46. pont; 2021. szeptember 2-i OTP Jelzálogbank és társai ítélet, C-932/19., EU:C:2021:673, 45. pont). A Bíróság a fenti megfogalmazással a C-630/23. számú ítéletében is egyértelműen különbséget tett az árfolyamrés és az árfolyamkockázat fogalmai között, és a jogértelmezését kizárólag a magyar jogban jogszabállyal nem rendezett, az árfolyamkockázatot telepítő általános szerződési feltétel tisztességtelensége miatt érvénytelen fogyasztói szerződés jogkövetkezménye körében adta meg.
- [42] Erre utal az az egyértelmű elhatárolás is, amelyet a Bíróság a C-630/23. számú ítéletének 68-73. pontjaiban megtett. A Bíróság a korábbi esetjoga alapján kifejezetten különbséget tett az

érvénytelenség olyan esetei között, ahol az érvénytelen kikötés helyébe be tud lépni, mert létezik tagállami jogszabályi rendelkezés (pl. a devizavételi/devizaeladási árfolyam helyébe a DH1 törvény szerinti MNB devizaközép árfolyam), vagy a felek (perbeli) megállapodása; és az olyanok között, ahol jogszabályi rendezés (vagy a felek egyezsége) hiányában, erre nem kerülhet sor (pl. árfolyamkockázat). Míg az előbbi esetekben van bírói mérlegelési mozgástér az alkalmazható tagállami jogkövetkezmények levonhatósága szempontjából, addig az utóbbi esetben ilyen bírói mérlegelési mozgástér hiányában a főszolgáltatást érintő tisztességtelen kikötés kiesése hiányában nem teljesíthető szerződés miatt csak az uniós joggal összhangban álló jogkövetkezmény alkalmazható.

Ez is valótlan állítás, ugyanis az EUB nem tett különbséget az indexálás okozta semmisség és az átláthatósági elv sérelme miatti semmisség között. Nincsen olyan része az EUB ítéletnek, mely a Kúria nézetét alátámasztaná szövegszerűen. Ellenben van olyan része, mely következtetésemet támasztja alá.

Az EUB a C-118/17 Dunai- és a C-26/13 Kásler-ítélet után a C-6/22 ítéletben is fenntartotta azon értelmezését, hogy kógens norma nem helyettesíthető be.

Nézzük meg, mit mond a Kúria Gfv.VI. tanácsa e körben egy másik végzésében:

Habár a tanács elnöke a 10/2025 JEH határozathoz fűzött különvéleményében kifogásának adott hangot, hogy az EUMSZ 267. cikkének sérelmével nem volt jogi lehetőség az EUB C-630/23 ítéletet felülértelmezni, mégis képes a Pfv.VI.20.889/2025/sz. alatti végzésében azt alkalmazni.

Jogi álláspontom szerint a Kúria JEH határozata a hatáskör hiányában való eljárás miatt nem hivatkozható, úgy kell tekinteni, mintha az nem is létezne.

A JEH ennek ellenére előírta a hatályossá nyilvánítás szükségességét. Erre nyilvánvalóan azért van szükség, hogy szerződésállományt hozzon létre a tisztességtelen hitelezők számára. Az EUB előtti C-761/24 – praxisomba tartozó – ügyben pont ez a kérdés. Kifejtettem ugyanis és ez a BKT felvetése is, hogy szerződésállomány hiányában azt átruházni sem lehetséges.

[25] A Bíróság C-630/23. számú ítéletének meghozatalát megelőzően a Kúria több határozatában (Gfv.30.205/2023/2., Gfv.30.206/2023/2., Gfv.30.313/2022/9.) akként foglalt állást, és az alsóbbfokú bíróságok számára azt a jogértelmezési útmutatást adta, hogy ha a tájékoztatás elégtelensége miatt az árfolyamkockázatot a fogyasztóra hárító kikötés tisztességtelen, deviza alapú pénzügyi lízingszerződés és kölcsönszerződés esetén a bíróság feladata gondoskodni arról, hogy a fogyasztó végső soron abba a helyzetbe kerüljön, amelyben akkor lett volna, ha a tisztességtelennek ítélt feltétel nem létezett volna. Ennek következtében az érvénytelen szerződés jogkövetkezményeként a bíróság a szerződést érvényessé nyilváníthatja azzal a tartalommal, hogy a szerződés többi, nem tisztességtelen feltételének érintetlenül hagyásával az árfolyamkockázat – e tisztességtelen kikötés kiesésére tekintettel – nem terheli a fogyasztót.

A Kúria – szokása szerint – csúsztatott. A C-26/13, C-932/19, C-705/21 ítéletek bármilyen árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő feltétel semmisségéről beszéltek, azt korlátozni csak a Kúria és a banki kartell szeretné. Másfelől a Bíróság ítéletei egyértelműen arról beszéltek, a teljes egészében semmis szerződés esetében azt az

eredeti jogi és ténybeli állapotot kell helyreállítani, melyben a fogyasztó akkor lenne, ha meg se kötötte volna a szerződést. Amikor ennek kapcsán kritikával illettem a Kúria eljárását, a fülük botját sem mozdították meg, akkora önbizalommal mentek szembe az EUB ítéleteivel, hogy az számomra elfogadhatatlan és visszataszító volt.

[27] A Bíróság 2025. április 30-án hozta meg a C-630/23. számú ítéletét, amelynek rendelkező része szerint az Irányelv 6. cikkének (1) bekezdését a 7. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben a következőképpen kell értelmezni: „e rendelkezés nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a devizában nyilvántartott olyan lízingszerződés, amely az e devizához kapcsolódó árfolyamkockázatot az érintett fogyasztóra hárító kikötés mint tisztességtelen kikötés elhagyása folytán érvénytelenné vált, az első rendelkezés értelmében »a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető«, ha e szerződés olyan nemzeti jogszabály hatálya alá tartozik, amely az ilyen szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként azt írja elő, hogy e fogyasztót kizárólag a tisztességtelen kikötés hátrányos hatásai alól kell teljes mértékben mentesíteni, miközben e szerződés többi elemének érvényessége és kötelező jellege fennmarad. Ilyen esetben, mivel az említett szerződés az említett kikötés kihagyásával nem teljesíthető, az említett rendelkezések azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását írják elő, amelyben az említett fogyasztó ugyanezen szerződés hiányában lett volna.”

[28] A Kúria hangsúlyozza, a Bíróság az ítéletében több helyen (pl. a 76., 77., 79. pontjaiban) analógiaként hivatkozott a C-520/21. számú ítéletre, amelyben az alapeljárás tárgya devizában nyilvántartott kölcsönszerződés volt – ezáltal a döntése alapjául szolgáló pénzügyi lízingszerződéstől elszakadva – a jogértelmezését kiterjesztette a devizában nyilvántartott kölcsönszerződésre is, ezért észszerű kétség nélkül megállapítható, hogy a jogértelmezés irányadó a jelen felülvizsgálati eljárásban vizsgálandó devizában nyilvántartott kölcsönszerződésre is.

A magyar kormány, a Bankszövetség és az egyes tisztességtelen hitelezők és jogutódjaik körük szakadtáig állították, hogy csak lízingszerződésre vonatkozik, és csak az AxFinára, mert ez egy eseti ügy. Félretéve ezt a jogilag igen primitív „álláspontot”, a helyzet az, az EUMSZ 267. cikke, a lojalitási elv és az egyenértékűségi elv alapján minden hasonló ügyre vonatkozik az EUB minden ítélete.

A Kúria bírái meg nyugodtan le is mondhatnak, ugyanis az ég adta világon semmivel nem tudják kimenteni magukat a társadalmi tragédiát és tömegek jogfosztását okozó contra legem, önkényes bírói gyakorlat felelőssége alól.

A C-630/23 ítélet valóban meghatározta az „elszámolás módját”, de ez nem volt novum, mert más ítéletekből pontosan ismertük azt. De:

47 Ezenkívül, bár az említett irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első tagmondata pontosítja, hogy a tagállamok előírják, hogy „a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint” a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztókra nézve, az ugyanezen irányelvben a fogyasztók számára garantált védelemnek a nemzeti jog által történő átvétele ugyanakkor nem változtathat e védelem terjedelmén, és ennél fogva lényegén **(2024. december 12-i Kutxabank ítélet, C-300/23, EU:C:2024:1026, 160. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).**

48 Következésképpen, bár a tagállamok feladata az, hogy a nemzeti joguk által meghatározzák a valamely szerződésben foglalt kikötés tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját, a tisztességtelen jelleg megállapításának lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó ezen tisztességtelen feltétel hiányában találná magát; többek között azzal, hogy a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot **(2024. április 25-i Caixabank [Elévülési idő] ítélet, C-484/21, EU:C:2024:360, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).**

A C-484/21 ítélet így rendelkezett:

- 20 Következésképpen, jóllehet a tagállamok feladata az, hogy a nemzeti joguk által meghatározzák a valamely szerződésben foglalt kikötés tisztességtelen jellege megállapításának és e megállapítás konkrét joghatásai érvényesülésének módját, a tisztességtelen jelleg megállapításának lehetővé kell tennie azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó ezen tisztességtelen feltétel hiányában találná magát; többek között azzal, hogy a fogyasztó számára biztosítja az eladó vagy szolgáltató jogalap nélküli – a fogyasztó kárára az említett tisztességtelen feltétel alapján való – gazdagodásának visszatérítéséhez való jogot (2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 66. pont; 2023. június 15-i Bank M. [A szerződés érvénytelenségének következményei] ítélet, C-520/21, EU:C:2023:478, 61. pont).
- 24 Ezenkívül a Bíróság kifejtette, hogy a tagállamok azon kötelezettsége, hogy biztosítsák a jogalanyok uniós jogból eredő jogainak tényleges érvényesülését, magában foglalja többek között a 93/13 irányelvből eredő jogok tekintetében **az Alapjogi Charta 47. cikkében is rögzített hatékony bírói jogvédelem követelményét, amely többek között az ilyen jogokra alapított keresetekre vonatkozó eljárási szabályok megállapítását illetően is érvényes** (2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Az alapügyben szóban forgó elévülési idő jellemzőinek elemzését illetően a Bíróság kifejtette, hogy ezen elemzésnek az ilyen elévülési idő tartamára és alkalmazásának részletszabályaira kell vonatkoznia, ideértve az ezen elévülés kezdő időpontjának alapjául szolgáló esemény tekintetében alkalmazott szabályt (2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Jóllehet a Bíróság kimondta, hogy **a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató között létrejött szerződésben szereplő feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránt a fogyasztó által benyújtott kérelemre semmilyen elévülési idő nem vonatkozhat** (2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), pontosította, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésével és 7. cikkének (1) bekezdésével **nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az ilyen fogyasztónak az e megállapításhoz kapcsolódó restitutív joghatások érvényesítésére irányuló igényét illetően elévülési időt ír elő, feltéve hogy az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét tiszteletben tartják** (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a fogyasztók által a 93/13 irányelvből eredő jogaik érvényesítése érdekében benyújtott, restitutív jellegű kérelmekkel szemben elévülési időre való hivatkozás önmagában nem ellentétes a tényleges érvényesülés elvével, amennyiben annak alkalmazása nem teszi gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az ezen irányelv által biztosított jogok gyakorlását (2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Márpedig a DH törvények rendszere és a magyar bírói gyakorlat nem csak a semmisség megállapíthatóságát zárta ki, hanem a jogok érvényesíthetőségét is. A magyar jog ehhez az elévülés nyugvását fűzi.

- 28 Ezzel kapcsolatban figyelembe kell venni azt, hogy a fogyasztó az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van mind tárgyalási lehetőségei, mind pedig tájékozottsági szintje tekintetében, amely helyzet következtében a fogyasztó anélkül fogadja el az eladó vagy szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeket, hogy befolyásolni tudná azok tartalmát. Hasonlóképpen emlékeztetni kell arra, hogy lehetséges, hogy a fogyasztó nincs tudatában a jelzálogkölcsön-szerződésben szereplő feltétel tisztességtelen jellegének, vagy nem észleli a 93/13 irányelvből eredő jogainak terjedelmét (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 E kontextusban a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az **e szerződés aláírása után kezdődő ötéves elévülési idő alkalmazása, mivel azzal jár, hogy** a fogyasztó csak a szerződés aláírását követő meghatározott határidőn belül követelheti a tisztességtelennek ítélt szerződési feltétel teljesítése során eszközölt kifizetések visszatérítését, függetlenül attól, hogy tudomása volt-e vagy észszerűen tudomást szerezhetett-e ezen szerződési feltétel tisztességtelen jellegéről, **alkalmas arra, hogy túlzottan megnehezítse a fogyasztó 93/13 irányelvben biztosított jogainak gyakorlását, és ezáltal figyelmen kívül hagyja a jogbiztonság elvével összefüggésben értelmezett tényleges érvényesülés elvét** (lásd ebben az értelemben: 2020. július 16-i CaixaBank és Banco Bilbao Vizcaya Argentaria ítélet, C-224/19 és C-259/19, EU:C:2020:578, 91. pont; lásd továbbá analógia útján: 2021. április 22-i Profi Credit Slovakia ítélet, C-485/19, EU:C:2021:313, 63. pont).
- 30 Így a jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy tekintettel arra, hogy a költségekre vonatkozó feltétel a szerződés megkötésének időpontjában fejtette ki joghatásait, amely időpont e költségek megfizetése időpontjának felel meg, az említett költségek visszatérítése iránti igény elévülése kezdő időpontjának e szerződéskötés és **e kifizetés időpontjában történő meghatározása azzal a következménnyel járna, hogy abban az időpontban, amikor az alapeljárás felperesei benyújtják a visszatérítés iránti keresetet, az igény már elévült, függetlenül attól, hogy a fogyasztóknak tudomásuk volt-e, vagy legalábbis észszerűen tudomást szerezhettek-e a költségekre vonatkozó feltétel tisztességtelen jellegéről.**
- 31 A jelen ítélet 28. és 29. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat fényében meg kell állapítani, hogy a tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződés megkötésének és az érintett költségek megfizetésének időpontja önmagában nem képezheti az elévülési idő kezdő időpontját.
- 32 Ezzel szemben olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, abban az időpontban, amikor az érintett szerződési feltétel tisztességtelen jellegét megállapító és azt ezen okból semmisnek nyilvánító határozat jogerőssé válik, a fogyasztó egyértelmű tudomással rendelkezik e feltétel szabálytalanságáról. Ennélfogva e fogyasztónak főszabály szerint ezen időponttól kezdve áll módjában hatékonyan érvényesíteni a 93/13 irányelv által számára biztosított jogokat, következésképpen pedig ekkor kezdődhet meg a visszatérítés iránti igény elévülési ideje, amely igény fő célja azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítása, amelyben a fogyasztó az említett feltétel hiányában lett volna, mint az kitűnik a jelen ítélet 15. és 20. pontjából.

Ezért van különös jelentősége annak, hogy a C-453/10 Perenicova-ítélet alapján minden bíróság hivatalból elvégezze annak vizsgálatát, a szerződés részben, vagy egészben semmis. Ebből tudja meg ugyanis a fogyasztó, milyen jogokat érvényesíthet. Erről meg a C-19/20 ítélet alapján kell a perbíróságnak tájékoztatást nyújtania.

- 33 Ebben az időpontban ugyanis, mivel jogerős bírósági határozatról van szó, amelynek az érintett fogyasztó a címzettje, **e fogyasztó számára lehetővé válik, hogy tudomást szerezzen a szóban**

forgó feltétel tisztességtelen jellegéről, és saját maga mérlegelje annak célszerűségét, hogy a nemzeti jog által előírt határidőn belül keresetet indítson az e feltétel címén megfizetett összegek visszatérítése iránt.

- 34 Ily módon összeegyeztethető a tényleges érvényesülés elvével az az elévülési idő, amely abban az időpontban kezdődik, amikor a szerződési feltétel tisztességtelen jellegét megállapító és azt ezen okból semmisnek nyilvánító határozat jogerőssé válik, hiszen a fogyasztónak lehetősége van még azt megelőzően megismerni jogait, hogy ez az elévülési idő megkezdődne vagy eltelne (lásd ebben az értelemben: 2021. június 10-i BNP Paribas Personal Finance ítélet, C-776/19–C-782/19, EU:C:2021:470, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Mindazonáltal pontosítani kell, hogy jóllehet – mint az kitűnik a jelen ítélet 29. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból – a 93/13 irányelvvel ellentétes az, hogy a fogyasztó által a tisztességtelen szerződési feltétel alapján megfizetett összegek visszatérítése iránti igény elévülési ideje attól függetlenül megkezdődjön, hogy e fogyasztónak tudomása volt-e, vagy észszerűen tudomása lehetett-e az említett feltétel tisztességtelen jellegéről, ezen irányelvvel nem ellentétes az, hogy az eladónak vagy szolgáltatónak lehetősége legyen annak bizonyítására, hogy az említett fogyasztó még azt megelőzően tudott vagy észszerűen tudomást szerezhetett erről a tényről, hogy az említett feltétel semmisségét megállapító ítéletet hoztak volna.

Am ott van a szintén praxisomba tartozó C-705/21 ítélet is, ami meg a C-472/20 ítéleten alapult. Csak a Kúria elhatározta, nem fogja alkalmazni egyik EUB ítéletet sem, így akarták a C-630/23-as ügyel korlátoztatni azok hatályát.

- 47 Ezenkívül a Bíróság pontosította, hogy ha a nemzeti bíróság a kölcsönszerződés jellegét figyelembe véve úgy ítéli meg, hogy a felek vonatkozásában nem lehet helyreállítani azt az állapotot, amelyben akkor lettek volna, ha e szerződést nem kötötték volna meg, **e bíróság feladata gondoskodni arról, hogy a fogyasztó végső soron abba a helyzetbe kerüljön, amelyben akkor lett volna, ha a tisztességtelennek ítélt feltétel soha nem létezett volna** (2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 57. pont).
- 48 Következésképpen a nemzeti bíróság jogosult többek között arra, hogy a fogyasztó érdekeit védelemben részesítse többek között azáltal, hogy **visszatérítteti neki azokat az összegeket, amelyeket a hitelező a tisztességtelennek ítélt feltétel alapján szedett be, azzal, hogy e visszatérítés a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történik** (lásd ebben az értelemben: 2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 58. pont).

És akkor a legfontosabb C-520/21 ítélet:

- 84 Következésképpen valamely jelzáloghitel-szerződés amiatt történő, teljes egészében való semmissé nyilvánításával összefüggésben, hogy az az abban foglalt tisztességtelen feltételek törlését követően sem maradhat fenn, a 93/13 irányelvvel ellentétes a nemzeti jog olyan értelmezése, amely szerint a hitelintézet jogosult a fogyasztótól az e szerződés teljesítése címén e hitelintézet által folyósított tőkeösszeg visszatérítésén, valamint **a fizetési felszólítástól számított törvényes késedelmi kamatok megfizetésén felül** bármilyen megtérítést követelni.

Mi az a fizetési felszólítás? Mire lehet felszólítani?

- a) Az biztos, hogy egy semmis szerződés teljesítésére nem lehet felszólítani a fogyasztót, hiszen az ellentétes lenne a 6. cikk (1) bekezdésével, vagy annak implementációjával.
- b) A bank csak a szolgáltatott tőkeösszeg visszatérítésére hívhatja fel a fogyasztót, nem másra. Mikor jár neki a tőkeösszeg? Ha a szerződés teljes egészében semmis.
- c) A DH törvények – és az arra alapozott bírói gyakorlat – contra legem, önkényes módon azt állította, hogy az MNB árfolyam behelyettesítésére vonatkozó kógens jogi norma lehetővé tette az eredeti jogi és ténybeli állapotot. Pl. a FIT Buglyó-tanácsa erre egy egész értékrendet épített fel. Csakhogy ilyen nincsen, és a Kúria sem tudott a C-630/23 előterjesztésében mást mondani. Ebből eredően a tisztességtelen hitelező akkor tud joghatályos felszólítást közölni a fogyasztóval, amikor a teljes egészen semmis szerződés alapján a tőkére vonatkozó joglap nélküli gazdagodását követeli vissza.

Jelen esetben az a helyzet, hogy a tisztességtelen hitelező még most sem ismeri el a szerződés semmisségét, és vélt követelését alperesi pertársára engedményezte, aki követeli a semmis tartalom teljesítését. Ergo, sem az engedményező, sem az engedményes nem követelte vissza soha a jogalap nélküli gazdagodását.

A tisztességtelen hitelező azonban jelen perben szembesült a bíróság kiadott tájékoztatásával. Nem követelte a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítését.

Itt térjünk vissza a Kúria friss gyakorlatára:

- [31] ... A JEH e körben utalt arra is, hogy a Bíróság a C-483/16. számú ítéletében (2018. május 31-i Sziber ügy, EU:C:2018:367) kifejezetten a DH2 törvény 37. §-át vizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az nem ellentétes az Irányelv 7. cikkével, amennyiben annak alkalmazása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna {JEH [39]-[40], [50] bekezdés; C483/16. számú ítélet 53. pontja és rendelkező része}.

A C-483/16 Sziber-ítélet nem vizsgálta a nemzeti normát, mert arra nincsen hatásköre. Ugyanígy járt el az EUB a C-26/13, C-118/17, C-51/17, C-932/19 és a többi ügyben is. A Bíróság mindig a nemzeti norma hatását vizsgálta a szerződésre. Egységesen fenntartott az EUB gyakorlata, hogy a nemzeti jogi norma beavatkozása csak és kizárólag akkor nem ellentétes az uniós joggal, ha nem zárja ki az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállítását. Márpedig az az a helyzet, amiben akkor lenne a fogyasztó, ha nem is kötött volna szerződést. Azaz vissza kell menni a szerződés megkötése előtti pillanatra.

A Kúria valótlaniságot állít mindazon esetben, amikor olyat nyilatkozik, hogy a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdése, avagy a DH2 tv. 37.§-a nem ütközik uniós jogba, ugyanis ilyen vizsgálat lehetőségét is kizárja az uniós jog.

- [33] A fentebb ismertettek alapján az árfolyamkockázattal kapcsolatos rendelkezés tisztességtelen jellege miatt érvénytelen deviza alapú kölcsönszerződés magyar jog szerinti jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítása alkalmazható a Bíróság C-630/23. számú ítélete indokolásának 76-79. pontjában meghatározott speciális tartalommal: Azon célkitűzés érdekében, hogy az alkalmazott jogkövetkezmény visszatartsa a szolgáltatókat a tisztességtelen feltételek alkalmazásától, az elszámolás eredményeként a fogyasztó a megfizetett havi törlesztőrészeket, a szerződés teljesítése címén fizetett költségeket és ezek után – a felszólítástól számított – törvényes mértékű késedelmi kamatokat visszakapja, a hitelintézet pedig kizárólag a folyósított tőkeösszeg visszatérítésére és annak a fizetési felszólítástól

számított törvényes mértékű késedelmi kamatára tarthat igényt {JEH [41] és [44] bekezdés, C-520/21. számú ítélet rendelkező része}.

A Kúria azon mesterkedik, hogy egy eddig nem létező jogi fogalmat alkosson meg, a „speciális tartalmú hatályossá nyilvánítást”. Csakhogy a bíróság jogot nem alkothat.

Ha azon ténybeli és jogi állapot helyreállítása fogadható el kizárólag, mely nem más, mintha a fogyasztó nem is kötött volna szerződést, akkor egy semmis szerződés hatálya eleve kizárt.

A C-705/21 ítélet így szól:

- 51 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelkezéssel ellentétes, hogy a devizában nyilvántartott, de nemzeti pénznemben törlesztett kölcsönszerződés – ha az abban szereplő, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő kikötés tisztességtelen jellege e szerződés érvénytelenségét eredményezi – a megkötésétől a devizában nyilvántartott kölcsönszerződések nemzeti pénznemre történő átváltásának a nemzeti jogszabály által előírt időpontjáig terjedő időszakban **fenntartják hatályában**, és az említett kikötést a kölcsön törlesztésének pénznemére, a kamatok szerződéses viszonyokban történő megfizetésére és a kamatláb meghatározására vonatkozó nemzeti jogi rendelkezésekkel helyettesítik.
- 52 Amint az a jelen ítélet 42. pontjában megállapításra került, a Bíróság elismerte a nemzeti bíróság azon lehetőségét, hogy a nemzeti jog valamely diszpozitív rendelkezésével helyettesítse a kölcsönszerződés tisztességtelen feltételét, ez a lehetőség azonban kivételes esetekre korlátozódik, vagyis azokra, amikor a tisztességtelen feltétel érvénytelenségének kimondása miatt a bíróságnak a teljes szerződés semmisségét kellene megállapítania, és ezzel a fogyasztót különösen hátrányos következményeknek tenné ki, és ily módon a fogyasztót büntetné.
- 53 Mindazonáltal az ilyen helyettesíthetőség – amely kivételt képez azon főszabály alól, amely szerint a szóban forgó szerződés csak akkor köti a feleket, ha az a benne foglalt tisztességtelen feltételek elhagyásával is teljesíthető – a belső jog valamely diszpozitív rendelkezésére vagy a felek egyetértése esetén alkalmazandó rendelkezéseire korlátozódik, és többek között azon alapul, hogy e rendelkezések nem tartalmaznak tisztességtelen feltételeket (2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 54 Ugyanis e rendelkezések vélhetően azt tükrözik, hogy a nemzeti jogalkotó a meghatározott szerződések feleit megillető jogok és az őket terhelő kötelezettségek között egyensúlyt kívánt teremteni arra az esetre, ha a felek vagy nem tértek el a nemzeti jogalkotó által az érintett szerződések tekintetében előírt általános szabályoktól, vagy kifejezetten a nemzeti jogalkotó által e célból bevezetett szabály alkalmazhatósága mellett döntöttek (2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 55 [A 2023. június 14-i végzéssel kijavítva] Ezenkívül ezen ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy a szerződésnek a benne foglalt tisztességtelen feltételek elhagyása következtében keletkezett hiányosságainak orvoslása **nem történhet kizárólag az általános nemzeti rendelkezések alapján** (lásd ebben az értelemben: 2019. október 3-i Dziubak ítélet, C-260/18, EU:C:2019:819, 62. pont).
- 56 Következésképpen a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy **e rendelkezéssel ellentétes**, hogy a devizában

nyilvántartott, de nemzeti pénznemben törlesztett kölcsönszerződést – ha az abban szereplő, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő kikötés tisztességtelen jellege e szerződés érvénytelenségét eredményezi – a megkötésétől **a devizában nyilvántartott kölcsönszerződések nemzeti pénznemre történő átváltásának a nemzeti jogszabály által előírt időpontjáig terjedő időszakban fenntartják hatályában, és az említett kikötést a nemzeti jog általános jellegű rendelkezéseivel helyettesítik, amennyiben** a nemzeti jog ilyen rendelkezései **nem léphetnek hatékonyan** ugyanezen kikötés helyébe a nemzeti bíróság által oly módon végzett pusztá behelyettesítés útján, amely nem tesz szükségessé e bíróság részéről az említett szerződésben foglalt tisztességtelen kikötés tartalmi módosításának minősülő beavatkozást.

Mindenki ismeri a hatályban tartás és a hatályossá nyilvánítás fogalmait. Vagy legalábbis reménykedem ebben. Az is egyértelmű, hogy a hatályban tartás és hatályossá nyilvánítás nem hoz létre kötelmet a felek számára, a szerződés nem képes „érvényesként viselkedni.”

A C-705/21 ítélet – értelemszerűen – arra reflektál, hogy mi van egy szerződéssel, mely megkötésekor érvénytelen, majd sok-sok évvel később átváltják forintra, és azt érvényesnek tekintik. A két időpont között mi a szerződés jogi jellege?

Mivel csak teljes érvénytelenség esetében lehetséges behelyettesíteni, és csak diszpozitív normát, pontosan tudható, hogy a DH1 tv. 3.§ (2) bekezdésében rögzített kógens norma nem alkalmas az érvénytelenség orvoslására. Még akkor sem, ha a Kúria tótágast áll.

A szerződés megkötése és forintosítása közötti időszakra nézve a Bíróság kimondta, hogy irányelvet sértő annak hatályban tartása. Ugyanis a kógens norma nem tud hatékonyan a kieső rendelkezés helyébe. Ergo, ha hatályban tartani nem lehet, akkor hatályossá nyilvánítani sem lehet. Miért is?

Azért, mert a szerződés tartalmának bármilyen módosítása uniós jogot sért. Azt meg nekem el ne magyarázza senki, hogy a hatályossá nyilvánítás és az in integrum restitutio azonos fogalmak, és szabadon felcserélhetőek! Az előbbi esetében van szerződéses állomány – ami az érvénytelenség miatt tartalmilag kiüresedik, de nincsen jogalap nélküli gazdagodás, csak „elszámolás”, míg utóbbi esetében csak jogalap nélküli gazdagodás van. De mit is mond az EUB gyakorlata? (C-705/21)

- 48 Következésképpen a nemzeti bíróság jogosult többek között arra, hogy a fogyasztó érdekeit védelemben részesítse többek között azáltal, hogy **visszatérítteti neki azokat az összegeket, amelyeket a hitelező a tisztességtelennek ítélt feltétel alapján szedett be, azzal, hogy e visszatérítés a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén történik** (lásd ebben az értelemben: 2022. március 31-i Lombard Lízing ítélet, C-472/20, EU:C:2022:242, 58. pont).

Ebből eredően a kulcsszó a jogalap nélküli gazdagodás, ami hatályossá nyilvánítás esetében nincsen. A Kúria speciális megoldása sérti a C-472/20 ítéletben kialakított gyakorlatot. Végezetül figyeljük meg, a Kúria hogyan képes megmagyarázni az evidenciát:

- [38] A késedelmi kamatfizetési kötelezettség tekintetében a Kúria álláspontja a következő: A JEH [65] bekezdése, a C-630/23. számú ítélet 77. bekezdése és a C-520/21. számú ítélet 84. bekezdése alapján az elszámolás eredményeként a felek a kölcsönös teljesítések visszatérítésén felül az autonóm uniós jogi fogalomként

értelmezhető „felszólítástól” kezdve igényt tarthatnak az érvénytelen szerződés alapján történt teljesítésük törvényes mértékű késedelmi kamatára.

- [39] Arra vonatkozóan, hogy az érvénytelenég jogkövetkezményeinek levonása körében a késedelmi kamat miért csak a felszólítástól, és nem a szerződéskötés vagy a folyósítás napjától ítéltető meg, a Bíróság a 2024. december 12-i Kutxabank ítélet (C-300/23., EU:C:2024:1026) 164. pontjában adott iránymutatást. Ennek megfelelően az érvénytelenség jogkövetkezményei körében a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó **felszólítás csak az érvénytelenséggel összefüggő igényérvényesítés során értelmezhető, ellenkező esetben az Irányelvben kitűzött szankciós hatás nem érvényesülhet.**

Hoppá! Nem erről beszélünk évek óta? Ezt a Kúria is pontosan tudta eddig is.

- [40] A Kúria megítélése szerint ezért különbséget kell tenni a felek közötti fogyasztói szerződéssel összefüggésben az egymáshoz intézett tisztán a magyar jog szerinti felszólítás joghatásai és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása körében a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó autonóm uniós jogi fogalomként értelmezhető felszólítás között. Előbbi kiválthatja mindazokat a joghatásokat, amelyeket a magyar polgári jog az ilyen jognyilatkozatokhoz fűz (például a régi Ptk. hatálya alatt kötött szerződések esetén ilyen a szerződés teljesítésére irányuló felszólítás elévülést megszakító joghatása), **ugyanakkor a DH törvények és az Irányelv hatálya alá tartozó olyan fogyasztói szerződések esetén, amelyek az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő tisztességtelen kikötés miatt érvénytelenek, az uniós joggal összhangban értelmezett jogkövetkezmények levonása körében főszabály szerint csak az erre vonatkozó kérelem előterjesztésének időpontjához társítható késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó joghatás.** Miután a tisztán csak elszámolásra irányuló igény – akár az adós, akár a hitelező által előterjesztett kérelem alapján – a fentebb kifejtettek szerinti egyidejű kétoldalú elszámolási kötelezettséget keletkeztet, így egységesen ez az időpont tekinthető a késedelmi kamatfizetési kötelezettséget kiváltó felszólítás időpontjának.

Elszólta magát a Kúria, ugyanis az árfolyamkockázatot az indexálás terheli a fogyasztóra. A Kúria VI. tanácsa ezt elismerte a C-630/23 előterjesztő végzésében is!

ÖSSZEFOGLVA:

- ❖ Az EUB soha nem mondott olyat, hogy már megvizsgálta a DH törvényeket, és azokat az uniós jognak megfelelőnek tartotta
- ❖ A DH1 tv. 3.§ (2) bekezdése egy kógens normát helyettesít be, mely a szerződésre olyan hatást gyakorol, mely ellentétes a C-26/13, C-6/22 ítéletekkel, és nem különösen sérti a C-932/19 ítéletet abban a lényegi pontban, hogy a fogyasztónak elvonhatatlan joga visszautasítani a behelyettesítést.
- ❖ DH törvények nem teszik lehetővé az eredeti jogi és ténybeli állapot helyreállítását, hiszen az a tisztességtelen feltételek elhagyását jelenti, nem többlet tartalom behelyettesítését, novációt.

Fentiek alapján büntető feljelentést teszek ismeretlen tettesekkel szemben, akik hivatali visszaélést és más bűncselekményeket olyan szervezett keresek között követtek el, melyet a Harmadik Birodalom rémtettei óta nem láttunk. E bűncselekménysor felöleli az igazságszolgáltatást, és az állam más szerveit is.

Tagyon, 2025. december 15.

Tisztelettel:

dr. Marcingós László